

A BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE ZRT.

**FELELŐS TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁSI BIZOTTSÁGÁNAK
MONITORING JELENTÉSE**

**A FELELŐS TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁSI AJÁNLÁSOKNAK VALÓ
MEGFELELÉSRŐL**

2017. december 13.

Tartalomjegyzék

I. BEVEZETÉS	3
II. ÖSSZEFOGLALÓ MEGÁLLAPÍTÁSOK	3
III. A FELELŐS TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁSI AJÁNLÁSOKNAK VALÓ MEGFELELÉS	5
1.1. Általános elvek: Információk biztosítása, szavazati jogok.....	5
1.2. – 1.3. Közgyűlés	6
2.1. – 2.3. Igazgatóság, igazgatótanács, felügyelőbizottság ülései	10
2.5. – 2.6. Átláthatóság, információáramlás, valamint összeférhetetlenség, függetlenség az igazgatóságban, igazgatótanácsban, felügyelőbizottságában.....	13
2.7. Teljesítményértékelés, javadalmazás az igazgatótanácsban/igazgatóságban, felügyelőbizottságban.....	15
2.8. Belső kontrollok rendszere és a kockázatkezelés.....	17
2.9. Külső tanácsadó, könyvvizsgáló	18
3.1. Bizottságok: Általános elvek.....	21
3.2. Audit Bizottság.....	21
3.3. Jelölőbizottság	22
3.4. Javadalmazási bizottság	23
3.5. Bizottságok összehívása	24
4. Átláthatóság és nyilvánosságra hozatal	25

I. BEVEZETÉS

A felelős társaságirányítási ajánlások alkalmazásának általános célja, hogy elősegítse az áttekinthető és hatékony piaci működést, támogassa a jogszabályok érvényesítését - különösen a részvényesi jogok és tulajdonosi funkciók megfogalmazását, valamint gyakorlását illetően -, továbbá összehangolja a kibocsátók, a befektetők, valamint a kibocsátó társaság környezetének érdekeit. A hatékony felelős társaságirányítás a kibocsátó társaság értékének növekedését, illetve a részvényesek érdekeinek és egyéb érdekelt felek jogainak eredményes képviseletét segíti elő.

A Budapesti Értéktőzsde (BÉT) 2004-ben tette közzé Felelős Vállalatirányítási Ajánlásait, amelyet később a Felelős Társaságirányítási Ajánlások váltottak fel. A Felelős Társaságirányítási Ajánlások legutóbbi módosítására 2012-ben került sor. Az Ajánlások módosulása mellett a külső – közösségi és hazai – jogszabályi környezet is megváltozott: 2014. március 15-én hatályba lépett a 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Ptk.) és a kibocsátók fokozatosan elkezdték alkalmazni az új Ptk. rendelkezéseit, de az implementálás nem volt minden társaságnál teljeskörű. Így az egyes ajánlásoknak való meg nem felelés egyben jogszabályba ütközést is jelentett.

A Bizottság 2014/208/EU ajánlása¹ szerint a vállalkozásoknak az adott vállalatirányítási kódex betartására, illetve az attól való eltérés jobb indokolására ösztönzése érdekében a meglévő nyomon követési rendszer keretében hatékony nemzeti szintű figyelemmel kísérés szükséges.

A BÉT szakmai bizottságaként a Felelős Társaságirányítási Bizottság (a Bizottság) általános feladata, hogy irányítsa a Felelős Társaságirányítási Ajánlások továbbfejlesztését a hazai szakmai igények, az EU jogszabályok és más közösségi jogi aktusok és az általános nemzetközi tendenciák figyelembe vételével, valamint képviselje a szakmai szempontokat a társasági jog továbbfejlesztése terén. A 2014/208/EU ajánlás rendelkezéseinek megfelelően a Bizottság, a BÉT szakmai szervezete közreműködésével elvégezte a kibocsátók 2016-os évről készített felelős társaságirányítási jelentéseinek áttekintését és elemzését, melynek fő megállapításait jelen Monitoring Jelentésében összegzi.

A jelen Monitoring Jelentés módszertani sajátossága alapján a felelős társaságirányítási jelentések megfelelési szintet érintő statisztikai adataira fókuszál, kiemelve a jelentősebb, illetve tipizálható eltérések indokait (egyes esetekben kibocsátói kategóriánként), valamint – esetenként - a megfelelésben az előző évhez képest történt változásokat. Az összesítések a kibocsátók felelős jelentéseinek teljes mértékű elfogadásán alapultak, ugyanakkor rá kellett világítanunk több helyen is ezek ellentmondásosságára, egyes esetekben a koherencia hiányára.

II. ÖSSZEFOGLALÓ MEGÁLLAPÍTÁSOK

A BÉT Felelős Társaságirányítási Bizottsága

- a kibocsátók 2016. évre közzétett felelős társaságirányítási jelentéseinek áttekintése alapján,
- figyelembe véve a 2014/208/EU bizottsági ajánlás rendelkezéseit,
- a részvényesek, a befektetők és az egyéb érdekelt megfélelő tájékoztatása érdekében

a következő összefoglaló megállapításokat teszi:

---

¹ A Bizottság ajánlása (2014. április 9.) a vállalatirányítási jelentés minőségéről (a „betart vagy indokol” elv) (2014/208/EU),

Tekintettel arra, hogy a kibocsátók a felelős társaságirányítási jelentésüket közzétették, megállapítható, hogy fontosnak tartják a nyilvánosság ajánlásnak megfelelő tájékoztatását. A Bizottság értékelése szerint a jövő vonatkozásában az egységes gyakorlat kialakítása (azaz a jelentések egységes színvonalának és az azokban foglalt információk tartalmi részletezettségének megfelelő biztosítása, valamint a tapasztalt hiányosságok kiküszöbölése) érdekében a Bizottság javaslatokkal él.

A Bizottság felhívja a kibocsátók figyelmét a Felelős Társasági Ajánlások 1. melléklete szerinti beszámoló elkészítésének szükségességére, és az abban szereplő valamennyi pont érdemi és részletes kifejtésére.

A Bizottság nyugtázza és pozitívnak értékeli az egyes ajánlási és javaslati kategóriáknak való megfelelést, ugyanakkor felhívja a kibocsátók figyelmét az egyes követelményeknek való formai megfelelésen túl a tartalmi és folyamatok megfelelés szintjének növelésére.

Megjegyzi a Bizottság, hogy az ajánlásoktól való eltérés esetén célszerű bemutatni az eltérés lényegi indokait, ismertetni a megfelelés helyett hozott intézkedést és bemutatni, hogy ez az intézkedés milyen módon valósítja meg a vonatkozó ajánlás, illetve javaslat célkitűzését annak érdekében, hogy a részvényesek, potenciális befektetők és egyéb érdekeltek megfelelően értékelhessék a társaságirányítási gyakorlatot, illetve döntést tudjanak hozni befektetéseiket illetően. Figyelembe véve, hogy az esetleges meg nem felelés – amennyiben az nem jelent egyben jogszabálysértést – önmagában még nem jelent negatív értékítéletet és az egyes kibocsátók megfelelési szintje iparági sajátosságok, illetve működési gyakorlatuk alapján nem minden esetben lehet azonos, a meg nem felelés eseteinek vonatkozásában a Bizottság emlékezteti a kibocsátókat, hogy az ajánlástól való eltérés magyarázatában térjenek ki arra is, hogy a megfelelés helyett hozott intézkedés milyen módon járul hozzá a társaság jó vállalatirányítási gyakorlatához. A magyarázat akkor tölti be tényleges célját, ha kiterjed arra, hogy a Felelős Társaságirányítási Ajánlásokban megfogalmazott célok elérése ugyan az Ajánlásokban megfogalmazott megoldásoktól eltérően, de az adott kibocsátóra megfelelőbb megoldásokkal valósítható meg.

A Bizottság észlelte azt, hogy egyes témakörökben, amelyeknél a javaslatok voltak túlsúlyban, az eltérésre vonatkozó magyarázat csak ritkán került ismertetésre, mivel a javaslattól való eltérés magyarázata nem kötelező.

A Bizottság nem tapasztalt lényeges változást abban, hogy egyes bizottságok (javadalmazási bizottság és jelölőbizottság) esetében a megfelelés szintje lényegesen alacsonyabb, mint a jogszabályban előírt bizottságra (audit bizottság) vonatkozó kérdések esetében. Ennek kapcsán továbbra is felhívja a vonatkozó ajánlásoknak meg nem felelő kibocsátók figyelmét arra, hogy fontolják meg ezen bizottságok bevezetését a megfelelő társaságirányítási gyakorlat előmozdítása érdekében, vagy legalább a magyarázat során térjenek ki a bizottságok működésével egyenértékű, általuk alkalmazott megoldások részletesebb ismertetésére.

A Bizottság üdvözölte, hogy az Ajánlások által érintett egyes területeken lényegi pozitív elmozdulás történt a megfelelést tekintve. Ezek a közgyűlés elkészítésére és lebonyolítására, a belső kontrollok és kockázatkezelési rendszer kialakítására és működtetésére, valamint a nyilvánosságra hozatalra vonatkozó ajánlások. Fentiek alapján megállapítható, hogy a kibocsátók nagyobb figyelmet fordítanak a befektetők tájékoztatására, a velük történő kapcsolattartásra, továbbá felismerik, hogy egy megfelelő belső kontroll rendszer növelheti a társaságba vetett bizalmat. Lényegesen nagyobb figyelmet kell fordítani viszont az egyes részvényesi jogok konkrét megvalósításával kapcsolatos követelmények érvényesítésére.

A Bizottság továbbá megállapította, hogy a „betart vagy indokol” elv vonatkozásában a kibocsátók az eltérés indoklása során nem egységes szempontok szerint adtak magyarázatot, így a Bizottság részletesebb útmutató alkalmazásával kívánja elősegíteni a jelentések minőségének javítását.

A jelentések feldolgozása során a Bizottság érzékelte, hogy egyes ajánlásokat a kibocsátók nem egységesen értelmezik, és adott esetben hasonló gyakorlat esetén is eltérő választ adnak. Ilyen észlelt anomáliák különösen az alábbiak:

- Bizonyos ajánlások nem relevánsak egyes kibocsátók vonatkozásában (például nincs jelölőbizottság), és ilyen esetekben a kibocsátók egy része nemleges választ ad az ezzel kapcsolatos kérdésekre, másik (kisebbit) része – a Bizottság korábbi felhívása ellenére - „N/A” megjelölést.
- Egyes ajánlásoknál a megfelelés egy bizonyos esemény bekövetkeztéhez kapcsolódik (például a könyvvizsgáló egyéb megbízásaira vonatkozóan). Ilyenkor a kibocsátók nagy része „nem” választ jelöl meg olyan esetben, amikor nem történt ilyen, viszont nem tudhatjuk, hogy az „igen” válasz azt jelenti, hogy történt, és megfelelték, vagy nem történt, de megfelelték-e volna, ha történik – mivel a megfelelést nem kell indokolni.
- Bizonyos ajánlások egyszerre több feltételnek való megfelelést is előírnak a kibocsátóknak. A legtöbb kibocsátó, ha bármelyik feltételnek nem felel meg, akkor nemleges választ adott, holott az ajánlás célját adott esetben elérte.

A BÉT Felelős Társaságirányítási Ajánlásainak aktuális felülvizsgálatakor a Bizottság az monitoring jelentésben megfogalmazott észrevételeit figyelembe veszi, ezzel is elősegítve a kibocsátók társaságirányítási gyakorlatának javítását, a felelős társaságirányítási jelentés elkészítését, és a befektetők magasabb színvonalú tájékoztatását.

III. A FELELŐS TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁSI AJÁNLÁSOKNAK VALÓ MEGFELELÉS

A BÉT Felelős Társaságirányítási Ajánlásainak 2. és 3. sz. mellékletei előírják, hogy a kibocsátók felelős társaságirányítási jelentéseik részeként táblázatok kitöltésével nyilatkozzanak arról, hogy a BÉT által kiadott Felelős Társaságirányítási Ajánlások meghatározott pontjaiban megfogalmazott ajánlásokat, javaslatokat saját társaságirányítási gyakorlata során milyen mértékben alkalmazták. A Monitoring Jelentés az alábbiakban ezen kibocsátói nyilatkozatokat tekinti át összesítő jelleggel.

1.1. Általános elvek: Információk biztosítása, szavazati jogok

1.1.1. Azon BÉT ajánlásban foglaltaknak, miszerint az igazgatóság vagy az igazgatótanács gondoskodott arról, hogy a részvényesek a megfelelő időben hozzájussanak azon információkhoz, melyek a jogaik gyakorlásához elengedhetetlenek, mindegyik kibocsátó (100%) eleget tett. Aggályos azonban, hogy egyes konkrét tájékoztatási ajánlások, illetve javaslatok esetében a kibocsátók megfelelése már nem teljeskörű (lásd lentebb a 2.4.1, 2.5.4., 2.5.6., 2.7.1., 2.7.7, 4.1.6., 4.1.9. stb. pontokat).

1.1.2. A kibocsátók 71%-a megfelelt azon ajánlásnak, mely szerint a társaság az „egy részvény – egy szavazat elvét” alkalmazza (a 71% a tavalyi statisztikához képest 10%-os eltérést mutat, negatív irányba). A kibocsátók fennmaradó 29%-a közül többen szavazatelsőbbbségi részvényt bocsátottak ki, melyek eltérő mértékű, súlyú szavazati jogokat biztosítanak. Egyes kibocsátók a részvény névértékével arányos, vagy a részvénytulajdon nagyságától függő szavazati jog elvét alkalmazzák. Két társaság korlátozza a szavazati jog gyakorlásának részvényesenkénti mértékét, a közgyűlésen jelenlévők / képviseltek számának függvényében. Néhány kibocsátó továbbá szavazati jogot nem biztosító likvidációs elsőbbségi részvényt és/vagy szavazati jogot nem biztosító osztalékelsőbbségi részvényt is kibocsátott. E körben az ajánlásoknak való megfelelés nem jelentett jogszabálysértést.

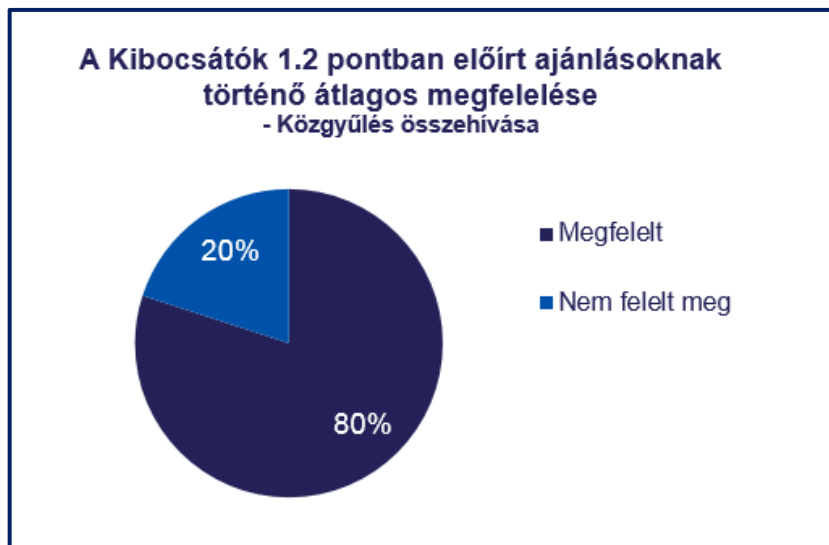
1.2. – 1.3. Közgyűlés

1.2.8. A társaságok 100%-a teljesítette azt az ajánlást, mely előírja, hogy a társaság biztosítja, hogy a tulajdonosok azonos feltételek teljesítésével vehetnek részt a közgyűlésen.

1.2.9. Az ajánlás alapján a társaság közgyűlésének napirendi pontjait konkrétan meghatározzák, leírják és ezeken túlmenően nincs további téma a napirenden. Ezen ajánlást egy társaság kivételével mindenki teljesítette. Az a kibocsátó, mely nem felelt meg ezen előírásnak, főszabályként nem írja elő az igazgatóságnak, hogy az előterjesztésekben kitérjen a felügyelőbizottság véleményére, csak abban az esetben, amennyiben azt a felügyelőbizottság egy általa kötelezően megvizsgálandó kérdésben adta.

A BÉT kibocsátók több mint fele (61%) gondoskodott arról, hogy a közgyűlés határozatainak javaslataiban külön megemlítsse a felügyelőbizottság javaslatát, valamint részletezze a döntés várható hatásait (ez a 2015-ös évhez képest több, mint 7%-os javulást mutat). Az ajánlásnak megfelelt kibocsátók közé értendők azok is, akiknél felügyelőbizottság helyett audit bizottság vagy igazgatótanács működik, és ezek javaslatai kerülnek megemlítésre az előterjesztésekben. Az ajánlást nem teljesítő társaságok többsége (21,9%) azért nem felelt meg az ajánlásnak, mert nem működik náluk felügyelőbizottság, így annak javaslatait értelemszerűen nem tudják feltüntetni. A kibocsátók további 17,1%-a közül többen úgy értékelték, hogy a döntések jellege nem teszi szükségessé, hogy kitérjenek az előterjesztésben a hatások részletes magyarázatára, illetve van olyan kibocsátó, aki azt a közgyűlésen feltett kérdésekre válaszolva adja meg. Kettő kibocsátó azonban elmulasztott magyarázatot adni arra, hogy miért mellőzik a döntések hatásainak magyarázatát. Továbbá van olyan társaság, aki a határozati javaslatot és a felügyelőbizottság véleményét külön-külön teszi közzé.

1.2.10. A kibocsátók 39%-a tette közzé az egyes közgyűlési napirendi pontokhoz fűzött részvényesi észrevételeket a közgyűlést két nappal megelőzően (ez a tavalyi statisztikához képest 14,5%-os elmozdulást jelent az ajánlásnak történő megfelelés irányába). A többi kibocsátó (61%) azonban csak azért nem teljesítette az említett ajánlást, mert nem került sor a napirendi pontok részvényesek által történő kiegészítésére, észrevételezésére, így értelemszerűen nem merült fel az ajánlásnak való megfelelés kérdése. (Volt olyan kibocsátó, aki külön jelezte, hogy bár eddig nem teljesítette az ajánlást a fent hivatkozott okból, de amint lesz ilyen jellegű észrevétel, kiegészítés, vállalja annak legkésőbb a közgyűlést megelőzően két nappal történő közzétételét.)

1.3. Közgyűlés lebonyolítása

1.3.1 A kibocsátók 82,5%-a megfelelt a BÉT arra vonatkozó javaslatának, hogy a közgyűlés elnökének személyét a közgyűlés még a napirendi pontok érdemi tárgyalása előtt fogadja el. Azon három kibocsátó esetében pedig, ahol a közgyűlés elnökének személyéről külön határozat nem születik, ennek oka az, hogy az adott kibocsátók alapszabálya rendelkezik arról, hogy a közgyűlés elnökének tisztét az igazgatóság/igazgatótanács elnöke tölti be.

1.3.2 Különösen nagyarányú (97,5%) a kibocsátók megfelelése a BÉT arra vonatkozó javaslata tekintetében, hogy a közgyűlésen az igazgatóság / igazgatótanács és (amennyiben működik) a felügyelő bizottság képviseltesse magát az esetlegesen felmerülő kérdések megválaszolása érdekében, s ha ez nem történik meg, a közgyűlés elnöke még a napirendi pontok érdemi tárgyalása előtt tájékoztatja erről a közgyűlést, tájékoztatást adva a távolmaradás indokairól is.

1.3.3 A BÉT FTA-ban foglalt javaslata kiterjed arra is, hogy a társaság alapszabálya tegye lehetővé, hogy az igazgatóság / igazgatótanács elnöke bármely személyt meghívhasson a társaság közgyűlésére, és számára véleményezési, hozzászólási jogot biztosíthasson, ha vélelmezi, hogy e személy jelenléte és véleménye szükséges, illetve elősegíti a részvényesek tájékoztatását és a közgyűlési döntések meghozatalát. Javasolt továbbá, hogy a társaság alapszabálya tegye lehetővé, hogy ha a közgyűlési napirendi pontok kiegészítését kérő részvényes(ek) az általuk javasolt napirendi pont tárgyalásához harmadik személy részvételére tartanak igényt, az igazgatóság / igazgatótanács elnöke a részvényesek írásos kérésére e harmadik személyt is meghívhassa, s számára az adott napirendi pont tárgyalásakor véleményezési és hozzászólási jogot biztosíthasson. Az e pont szerinti javaslatoknak csak a kibocsátók fele (50%) felel meg. Az „igen” választ adók közül két kibocsátó „kizáró rendelkezés hiányában” megjegyzéssel adott igenlő választ. A „nem” választ adók egyike pedig kiemelte, hogy az Alapszabály ugyan nem tartalmazza ezen rendelkezést, a társaság gyakorlata azonban ennek megfelelően alakul.

1.3.4 Igen nagyarányú (97,5%), de nem teljes a kibocsátók megfelelése a BÉT arra vonatkozó javaslata tekintetében is, hogy a társaság a közgyűlésen résztvevő tulajdonosok számára azonos tulajdonosi jogokat biztosít, nem korlátozza a közgyűlésen résztvevő tulajdonosok felvilágosítást kérő, észrevétel tételi és indítványozási jogának gyakorlását, és ahhoz semmilyen előfeltételt nem támaszt, feltéve, hogy az nem vezet a közgyűlés helyes működésének akadályozásához. Az ajánlásnak való nem megfelelés sérti a részvényesek egyenlőségére vonatkozó törvényi rendelkezéseket, ezért az ilyen gyakorlat aggályosnak tekinthető.

1.3.5 A kibocsátók mindössze fele (50%) adott igenlő választ a BÉT azon javaslatának való megfelelésre vonatkozó kérdésre, hogy ha a közgyűlésen felmerült kérdésekre a társaság testületeinek jelenlévő képviselői, illetve az esetlegesen érintett könyvvizsgáló nem tudnak kielégítő választ adni, javasolt, hogy a társaság elnöke eljárjon annak érdekében – amennyiben a társaság érdekei másképp nem indokolják –, hogy a kérdésekre adott válaszokat a közgyűlést követő három napon belül a társaság közzé tegye honlapján, s ha a társaság tartózkodik a válaszadástól, akkor az erre vonatkozó tájékoztatását – részletes indokolással együtt – megjelenteti a közgyűlést követő három napon belül. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a kérdésre több kibocsátó „ilyen kérdések felmerülésének hiányában” megjegyzéssel adott nemleges választ.

1.3.6 Valamennyi kibocsátó akként nyilatkozott, hogy megfelel a BÉT arra vonatkozó javaslatának, hogy a közgyűlés elnöke és a társaság biztosítsa, hogy a közgyűlésen felmerülő kérdésekre történő válaszadással a törvényi, valamint tőzsdei előírásokban megfogalmazott tájékoztatási, nyilvánosságra hozatali elvek nem sérülnek, illetve azok betartásra kerülnek, azaz az ezen elvárásnak való kibocsátói megfelelés aránya 100%.

1.3.7 Viszonylag alacsony mértékű (32,5%) a megfelelési arány a BÉT arra vonatkozó elvárása tekintetében, hogy a társaság közgyűlésein meghozott, a társaság életét jelentősen befolyásoló döntésekről a társaság sajtóközleményt jelentessen meg, valamint a piaci szereplők tájékoztatásának érdekében az ilyen döntésekkel kapcsolatban a közgyűlés lebonyolítását követő egy órán belül sajtótájékoztatót tartson. Ugyanakkor a nemleges választ adó kibocsátók közül két kibocsátó is kiemelte megjegyzésként azt, hogy a társaság a jogszabályoknak megfelelően közzétette a közgyűlési döntéseket valamennyi közzétételi helyen, egy kibocsátó pedig utalt arra, hogy bár a társaság sajtótájékoztatót nem tartott, azonban a közgyűlés előzetes regisztrációhoz kötötten nyilvános volt a sajtó képviselői számára.

1.3.8. A BÉT ajánlást fogalmazott meg továbbá arra vonatkozóan is, hogy (i) a közgyűlés napirendi pontjaihoz érkezett írásos észrevétele legkésőbb a közgyűlést két munkanappal megelőzően közzétételre kerüljenek; (ii) ha pedig a közgyűlésen olyan napirendi pont tárgyalására kerül sor, melyhez kapcsolódóan a részvényeseknek nem állt módjában a közgyűlés előtt megismerni a napirendi ponthoz kapcsolódó előterjesztésekhez érkezett észrevételeket és kiegészítő javaslatokat, úgy azokat az igazgatóság / igazgatótanács a közgyűlés helyszínén legalább a közgyűlés megnyitása előtt két órával, de legkésőbb a regisztrációval egyidejűleg bocsássa a részvényesek rendelkezésére. Az e pontbeli ajánlásoknak való megfelelésre vonatkozó kérdésre az (i) pontbeli esetben a kibocsátók 60 %-a, az (ii) pontbeli esetben pedig 68 %-a igennel válaszolt, ugyanakkor mindkét esetre nézve kiemelendő, hogy a formailag nem „igen” választ, hanem nemleges vagy N/A választ adó, az (i) alatti esetben 40 %-os arányt, az (ii) alatti esetben 32%-os arányt kitevő kibocsátók is hozzáfűzték válaszukhoz azt, hogy a tárgyidőszakban, a jogszabály által arra rendelt határidőn belül nem érkeztek az ajánlással érintett ilyen észrevételek a társasághoz a részvényesektől. Megjegyezzük ehhez kapcsolódóan, hogy a kibocsátók értelmezése, gyakorlata a válaszadásnál nem egységes a tekintetben, hogy élnek-e azzal a - Felelős Társaságirányítási Ajánlások 2012. évi módosítása óta fennálló – lehetőséggel, hogy az ún. eseményalapú kérdéseknél lehet igen választ is alkalmazni, ha az adott üzleti évben az eseményre nem került sor, azonban a társaság alapszabályi rendelkezései, illetve gyakorlata alapján a Felelős Társaságirányítási Ajánlások szerint járt volna el az adott esemény bekövetkezésekor.

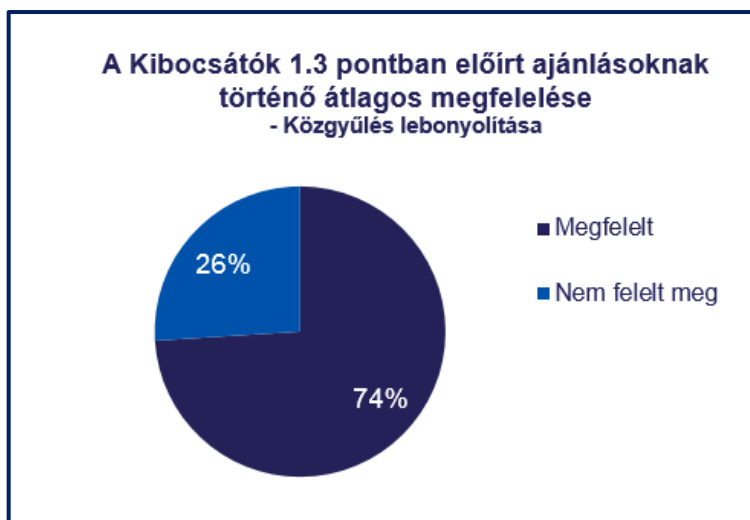
1.3.10. A BÉT javaslata alapján a vezető tisztségviselők megválasztását, valamint visszahívását célszerű személyenként külön határozatba foglalni és nem együttesen, több személyről egyszerre rendelkezni. A megfelelési arány ezen ajánlás vonatkozásában is magas volt, ugyanis 95% teljesítette a fenti előírást. A fennmaradó 5%-ot kitevő kibocsátók egyike azért adott nemleges választ az ezen ajánlásnak való megfelelésre vonatkozó kérdésre, mivel a tárgyidőszakban nem került sor vezető tisztségviselő megválasztására, illetve visszahívására. Míg egy kibocsátó esetében az egyszerűsítésre hivatkozással történt az ajánlástól való eltérés. E ponttal kapcsolatban is hivatkozunk az 1.3.8. ponthoz adott értékelés utolsó mondatában írtakra.

1.3.11 Azon BÉT javaslatnak, hogy az alapszabály módosítással kapcsolatos napirendi pontok megtárgyalása esetén az alapszabály módosításokat megelőzően a közgyűlés külön határozattal

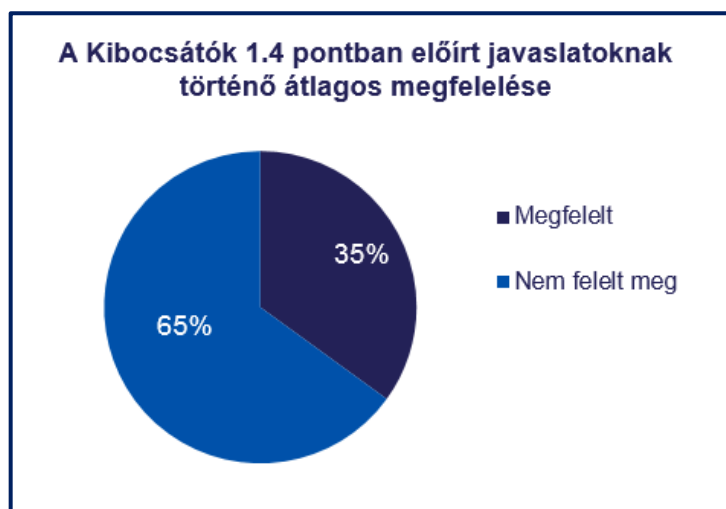
döntsön arról, hogy a közgyűlés működésének zavartalan és hatékony lebonyolítása érdekében az egyes alapszabály módosításokról külön-külön, vagy összevont, illetve bizonyos szempontok szerint összevont határozatokkal kíván-e dönteni, a kibocsátók 63%-a felelt meg. Megjegyzendő, hogy a nemleges vagy N/A választ adók között is volt olyan kibocsátó, mely válaszához azt a magyarázó megjegyzést fűzte, hogy nem került sor a tárgyévben alapszabály-módosításra.

1.3.12 A kibocsátók 90%-a felelt meg azon BÉT elvárásnak, hogy a társaság a határozatokat, valamint a határozati javaslatok ismertetését, illetve a határozati javaslatokkal kapcsolatos lényeges kérdéseket és válaszokat is tartalmazó közgyűlési jegyzőkönyvét a közgyűlést követő harminc napon belül közzétegye. Több kibocsátó hozzáfűzte azonban igenlő válaszához azt a korlátozónak tekinthető megjegyzést, hogy a közzététel a jogszabályok által előírt mértékben, illetve részben történt.

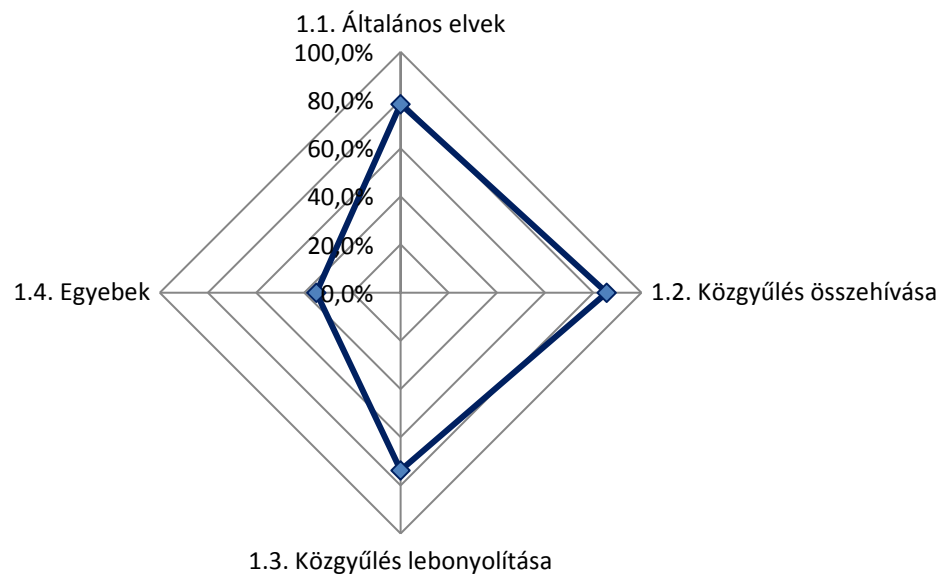

1.4.1 A kibocsátók alig több, mint fele (53%) tett eleget annak a BÉT elvárásnak, hogy amennyiben egy részvényes az osztalék kifizetéshez minden szükséges információt, illetve dokumentumot megadott, úgy javasolt, hogy a társaság az osztalékot lehetőleg tíz munkanapon belül fizesse ki.

1.4.2 Kiugróan alacsony a megfelelési arány (18%) a BÉT arra vonatkozó javaslatát illetően, hogy a társaság hozza nyilvánosságra az ellene irányuló felvásárlást megakadályozó megoldásokkal (anti-takeover devices) kapcsolatos irányelveit.

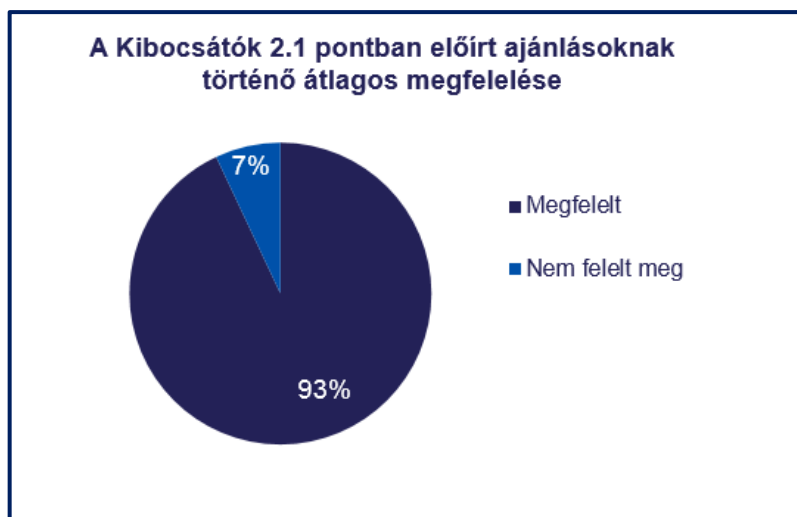

Összegzés - A Kibocsátók átlagos megfelelése a részvényesek jogai és a részvényesekkel kapcsolatos eljárásokat illetően

2.1. – 2.3. Igazgatóság, igazgatótanács, felügyelőbizottság ülései

2.1.1. A BÉT ajánlást fogalmazott meg a tekintetben, hogy mely területeket tartja az igazgatóság/igazgatótanács legfontosabb feladatainak. E körben a stratégiai irányelvek meghatározásában való részvételt, a pénzügyi lépések végrehajtásának ellenőrzését, a felügyelőbizottsággal együtt a társasági célkitűzések megfogalmazását és felügyeletét, a pénzügyi és számviteli jelentések tisztaságának biztosítását, javadalmazási, díjazási elvek meghatározását, összeférhetlenségi esetek kezelését, kockázatkezelési irányelvek meghatározását, jelölési, vezetői utódlási mechanizmus kialakítását, transzparenciával kapcsolatos irányelvek megfogalmazását és felügyeletét, a társaságirányítási gyakorlat hatékonyságának és eredményességének felügyeletét, valamint a kapcsolattartás megfelelő metódusának kialakítását említette. A társaságok nagy többsége (93%) megfelelt az ajánlásnak. Az ajánlásnak való megfelelésre vonatkozó kérdésre nemleges választ adó, a kibocsátók 7%-át kitevő társaságok egyike azzal indokolta a választ, hogy az igazgatóság (vagy az igazgatóság általi hatáskör-átruházás alapján az ügyvezető bizottság) hatáskörébe tartozik minden olyan kérdés, amely a törvény vagy az Alapszabály rendelkezésénél fogva nem tartozik a közgyűlés, illetve más társasági szerv kizárólagos hatáskörébe, az Alapszabályban és az Igazgatóság ügyrendjében szereplő hatáskör-felsorolás azonban nem fedi le teljes körűen az ajánlásban szereplő felsorolást. A másik – ajánlást nem teljesítő – kibocsátó pedig kifejtette, hogy a társaság tevékenységének jellege más megoldásokat kíván.

2.3. Az igazgatóság / igazgatótanács és a felügyelő bizottság ülései, napirendi pontjai

2.3.1. A BÉT ajánlása szerint az igazgatóság/igazgatótanács rendszeresen, pontosan meghatározott gyakorisággal tart üléseket. A kibocsátók nagy többsége megfelelt az ajánlásnak (87,5%). A meg nem felelő kibocsátók esetében különböző indokok merültek fel az ajánlástól való eltérés magyarázatára. Így, a legtöbb – ajánlástól eltérő – kibocsátónál szükség esetén került sor az ülés összehívására. Volt olyan válasz is, amely utalt arra, hogy az igazgatóság évente négy alkalommal összeül, azonban az ülésének előre meghatározott időpontja nincs. Megjegyezzük, hogy a Ptk. szerint az igazgatóság az ügyvezetésről, a társaság vagyoni helyzetéről és üzletpolitikájáról legalább évente egyszer a közgyűlés, ha a részvénytársaságnál felügyelőbizottság működik, legalább háromhavonta a felügyelőbizottság részére jelentést készít.² Ennek fényében az ajánlástól való eltérés jogszabályi rendelkezésekbe ütközést is jelent.

² A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 3:284. § (1) bekezdése.

A BÉT az előre meghatározott rendszeres gyakoriságú ülések tartását ajánlja a felügyelőbizottság tekintetében is. A kibocsátók többsége (67,5%) megfelelt az ajánlásnak, míg az ajánlást nem teljesítő kibocsátók (32,5%) a felügyelőbizottság hiányára hivatkozva értelemszerűen nem tudták teljesíteni a feltételt.

A BÉT ajánlást fogalmazott meg arra vonatkozóan, hogy az igazgatóság/igazgatótanács ügyrendje rendelkezzen az előre nem tervezhető ülések lebonyolításáról, valamint az ülés megtartásának akadálymentessége érdekében az elektronikus hírközlő eszközök útján történő döntéshozatalról. A kibocsátók döntő többsége (97,5%-a) megfelel az említett ajánlásnak, míg egyetlen kibocsátó esetében a meg nem felelés magyarázata a nem tervezett ülések személyes részvétel melletti megtartása volt.

A BÉT a felügyelőbizottság vonatkozásában is megfogalmazta a fent említett javaslatot, vagyis a felügyelőbizottság ügyrendjének is célszerű lenne rendelkezni az előre nem tervezhető ülések lebonyolításáról, valamint az elektronikus hírközlő eszközök útján történő döntéshozatalról. A kibocsátók többsége (70%) megfelelt az említett ajánlásnak, míg az ajánlást nem teljesítők 22,5%-a a felügyelőbizottság hiányára hivatkozott, a fennmaradó esetekben pedig az ügyrend nem tervezett ülésekre vonatkozó tiltása, a nem tervezett ülések személyes részvétel mellett történő megtartása, vagy pedig az elektronikus hírközlő rendszerekről való rendelkezés ügyrendből való hiánya miatt történt eltérés az ajánlástól.

2.3.2. A BÉT javasolja, hogy a testületi tagok az adott testületi ülést legalább öt nappal megelőzően hozzáférhessenek az adott testületi ülés előterjesztéseihez. Ennek a javaslatnak a kibocsátók 82,5%-a megfelel. Egy kibocsátó indokolta az eltérést: esetében ügyrendi rendelkezés alapján három munkanappal az ülés előtt kapják meg a testületi tagok az előterjesztéseket.

2.3.3. A BÉT javasolja a testületi ügyrendben szabályozni a nem testületi tagok testületi ülésen való rendszeres, illetve eseti részvételét. E javaslatnak a kibocsátók 67,5%-a megfelel.

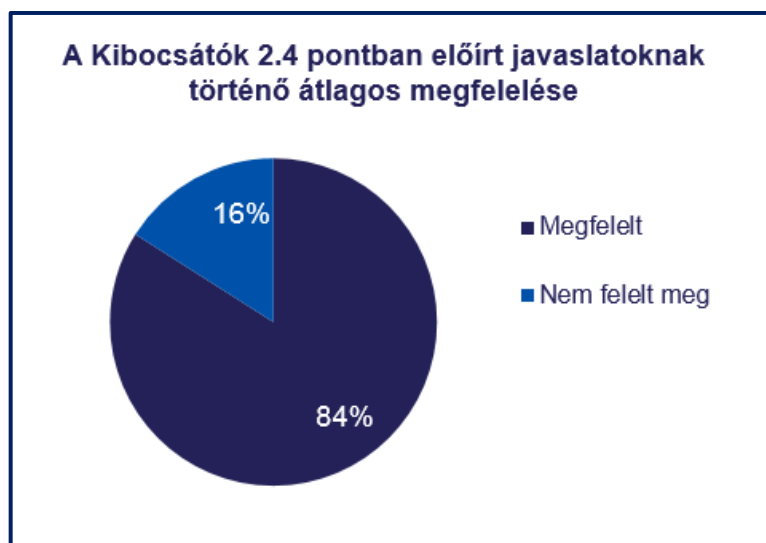

2.4. Igazgatóság / igazgatótanács és felügyelő bizottság tagja / tagsága

2.4.1. A testületi tagságra vonatkozó BÉT javaslat szerint a tagok választása átlátható módon kell, hogy történjen, és a jelöltekre vonatkozó információk legalább öt nappal a közgyűlést megelőzően nyilvánosságra kerüljenek. A kibocsátók 80%-a megfelel e javaslatnak.

2.4.2. A BÉT testületek összetételére, létszámára vonatkozó elveknek a kibocsátók 95%-a megfelel meg.

2.4.3. A BÉT újonnan választott testületi tagoknak szóló bevezető programjával kapcsolatos elvárásnak a kibocsátók háromnegyede (75%) megfelel.

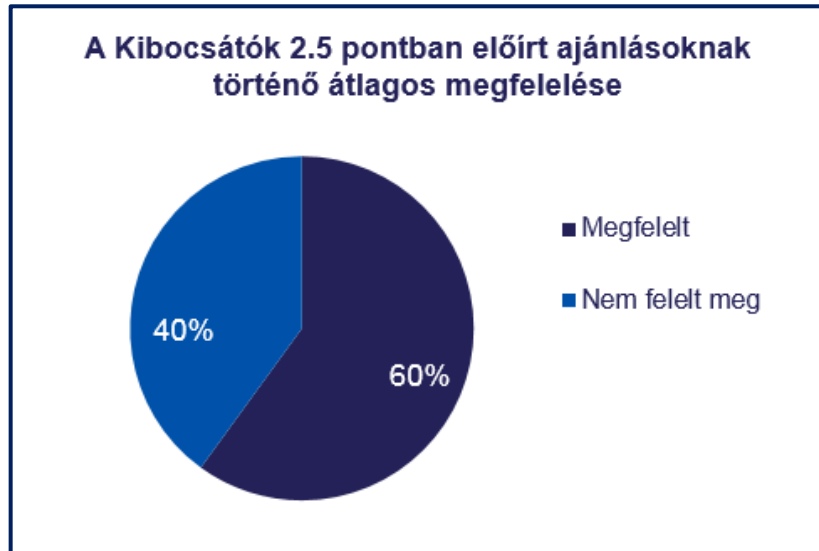
2.5. – 2.6. Átláthatóság, információáramlás, valamint összeférhetetlenség, függetlenség az igazgatóságban, igazgatótanácsban, felügyelőbizottságában

2.5.1. A kibocsátók nagy többsége, 92,5%-a teljesítette azt az ajánlást, hogy az igazgatóságban, igazgatótanácsban, felügyelőbizottságában elegendő számú független tag legyen a pártatlanság biztosításához. A fennmaradó 7,5%-ban, az ajánlást nem teljesítő három kibocsátó magyarázata nem volt kielégítő, nem adott konkrét választ az ajánlás hiányára. (Így nem tekinthető kielégítő magyarázatnak az, hogy „az olyan társaságoknál, amelyek nem egységes irányítási rendszert megvalósító igazgatótanácsot működtetnek, ott a felügyelőbizottság tagjai többségének kell teljesítenie a függetlenségi kritériumokat.” Nem elegendő az a magyarázat sem, mely szerint „az igazgatóság a társaság működését megfelelően koordinálja, független tagok pedig csak a felügyelőbizottságban vannak, továbbá az sem, hogy „az Igazgatóság két tagja a társaság munkavállalója.”). Az igazgatótanács/felügyelőbizottság összetételére vonatkozó törvényi rendelkezések ezen testületek tagjai többségének függetlenségét kötelezően írják elő, így az ettől való eltérés egyben jogszabálysértésnek is minősül.

2.5.4. A BÉT ajánlást tett arra vonatkozóan, hogy az igazgatótanács/igazgatóság rendszeres gyakorisággal (az éves FT jelentés kapcsán) a függetlenség megerősítését kérje a tagjaitól. A kibocsátók relatíve nagy többsége (62,5%-a) megfelelt az ajánlásban foglaltaknak. Az ajánlást a kibocsátók 10%-a részben teljesítette, részben pedig nem teljesítette az ajánlást, ugyanis egyikőjük arra hivatkozott, hogy felügyelőbizottság nem működött nála az adott tárgyévben, míg a másik három kibocsátó esetében az igazgatóság nem teljesítette az előírást, míg a felügyelőbizottság viszont megfelelt az ajánlásnak. Az ajánlást nem teljesítő 27,5%-ból két kibocsátó kifejtette, hogy a Ptk. nem írja elő a függetlenség megerősítésének követelményét, ezért erre hivatkozott az eltérés magyarázata során. Egy kibocsátó nem adott magyarázatot. További két kibocsátónál a tagok proaktívan jelzik a státuszukban bekövetkező változást. A többi kibocsátó magyarázata során arra hivatkozott, hogy a független tagok megfelelnek a kritériumoknak. Bár a függetlenség megerősítését törvényi rendelkezések nem írják elő, de a kibocsátó a függetlenségkövetelményének akkor tud eleget tenni, ha azt időszakonként (legalább évente) ellenőrzi.

2.5.6. A BÉT ajánlása alapján célszerű a társaság honlapján nyilvánosságra hozni az igazgatóság, igazgatótanács, illetve a felügyelőbizottság vonatkozásában alkalmazott függetlenségi kritériumokat. A kibocsátók mindössze 17,5%-a teljesítette az ajánlásban foglaltakat. Az ajánlásnak nem megfelelő kibocsátók (82,5%) többsége arra hivatkozott, hogy a Ptk.-ban foglaltaknak megfelelően járt el. Volt

továbbá olyan társaság, aki a felügyelőbizottság hiányára hivatkozott. Egy társaság vonatkozásában továbbá említésre került, hogy az ügyrend tartalmazza az összeférhetetlenségi és függetlenségi kritériumokat, mely közzétételre került a honlapján. További egy társaság pedig a követelmény jövő évi teljesítésére tett ígéretet.

2.6.1. A BÉT ajánlása alapján az igazgatóság/igazgatótanács tagja tájékoztatja a szervet, valamint a felügyelőbizottságot vagy audit bizottságot arról, hogy ha a társaság vagy annak leányvállalata ügyletével kapcsolatban személyesen neki vagy vele közeli kapcsolatban álló személynek jelentős személyes érdeke áll fenn. A társaságok nagy többsége (67,5%) teljesíti az ajánlást, míg a többi kibocsátó (32,5%) azért válaszolt nemmel a kérdésre, mert nem merült fel ilyen eset a tárgyidőszakban. A tájékoztatás elmaradása azért is aggályos, mert az igazgatótanács/felügyelőbizottság tagja függetlenségének megállapításához ezen nyilatkozat beszerzése feltétlenül szükséges.

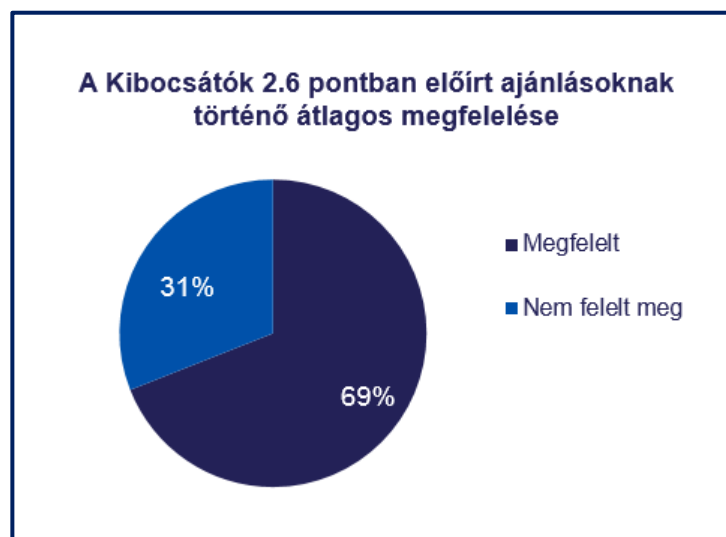
2.6.2. A BÉT lényegesnek tartja, hogy a menedzsment tagok és a velük közeli kapcsolatban álló személyek, valamint a társaság és annak leányvállalatai között létrejött ügyleteket szigorúbb átláthatósági szabályok alapján bonyolítják le. A társaságok alig több mint fele, 57,5%-a nyilatkozott úgy, hogy megfelel az eljárása az ajánlásban foglaltaknak. A fennmaradó 42,5% viszont csupán azért nyilatkozott úgy, hogy nem felel meg az ajánlásnak, mert nem merült fel ilyen esete a gyakorlatban. További két társaság pedig arra hivatkozott, hogy az ilyen ügyletek az általános üzleti gyakorlat szerinti átláthatósági szabályok szerint kerültek lebonyolításra. Egy esetben pedig ilyen ügylet végrehajtására csak a felügyelőbizottság és az igazgatóság együttes jóváhagyása esetén kerülhetett sor.

Az előbbi ajánláshoz kapcsolódik a BÉT következő ajánlása, mely alapján a társaságoknak célszerű elfogadtatni a fenti általánostól eltérő gyakorlat szerinti ügyleteket a felügyelőbizottsággal, illetve az audit bizottsággal. A kibocsátók kevesebb, mint fele, azaz 42,5%-a felelt meg e követelménynek. 57,5% nem felelt meg az ajánlásban foglaltaknak. Közülük két társaság esetében a felügyelőbizottság tájékoztatást kap az ilyen ügyletekről. Két társaság arra hivatkozott, hogy nem működik a társaságnál felügyelőbizottság. Többen jelezték, hogy az ajánlástól való eltérést az indokolta, hogy nem volt ilyen ügylet a gyakorlatban. Egy társaság nem adott magyarázatot.

2.6.3. A BÉT célszerűnek tartja továbbá, hogy a testületi tag adjon tájékoztatást a felügyelőbizottságnak, audit bizottságnak (jelölőbizottságnak) arról, hogy más, a célcsoporthoz nem tartozó társaságnál kapott felkérést testületi, illetve menedzsment tagságra. Az ajánlásnak a kibocsátók 67,5%-a eleget tett. Az ajánlást nem teljesítő kibocsátók 32,5%-a közül többen jelezték, hogy nem került sor ilyen felkérésre a gyakorlatban. Egy esetben pedig kifejtette a társaság, hogy az igazgatóságot kell tájékoztatnia a tagnak ilyen jellegű felkérés esetén és egyúttal jelezték, hogy a felügyelőbizottság elnöke állandó meghívottként vesz részt az igazgatóság ülésein.

2.6.4. A BÉT különösen fontosnak tartja, hogy az igazgatóság/igazgatótanács kialakítsa a társaságon belüli információáramlásra, a bennfentes információk kezelésére vonatkozó eljárásrendet. A társaságok nagy többsége, 90%-a nyilatkozott úgy, hogy megfelel az ajánlásban foglaltaknak. A többi, ajánlást be nem tartó társaság esetén (10%) egy esetben vezérigazgatói utasítás formájában került szabályozásra e kérdés. További egy esetben a bennfentes információk kezelésére vonatkozó eljárásrend kialakításra került, míg az információáramlásra vonatkozó szabályok nem kerültek megállapításra. További kettő kibocsátó a társaság mérete és az alkalmazottak alacsony száma miatt nem tartotta szükségesnek az irányelvek kialakítását.

2.6.5. A BÉT ajánlása alapján a bennfentes személyek értékpapír kereskedelmére vonatkozó előírásokat is célszerű megalkotni. Szintén 87,5%-a kibocsátóknak megfelelt az ajánlásban foglaltaknak. Az ajánlást nem teljesítők közül (12,5%) egy kibocsátó úgy nyilatkozott, hogy a jogszabályoknak megfelelően járt, de nem tartotta indokoltnak a szabályozás kialakítását, egy kibocsátó nem adott választ. További egy esetben vezérigazgatói utasítás formájában került szabályozásra a kérdés.

2.7. Teljesítményértékelés, javadalmazás az igazgatótanácsban/igazgatóságban, felügyelőbizottságban

2.7.1. Az igazgatóságnak/igazgatótanácsnak javadalmazási irányelveket célszerű megfogalmaznia a felügyelőbizottság, valamint a menedzsment tagjainak vonatkozásában. A kibocsátóknak jóval kevesebb, mint a fele, 35%-a felel meg csupán az ajánlásoknak. Az ajánlást nem teljesítő 65% közül többen jelezték, hogy esetükben ez a közgyűlés hatáskörébe tartozó feladat. Mások pedig kifejtették, hogy eddig nem merült fel ennek szükségessége, nem látták indokoltnak az ilyen irányelvek kialakítását, vagy azért mert nem került sor külön javadalmazásra, vagy azért mert a javadalmazások megállapítása más alapokon nyugszik, pl.: mérlegeléstől függ, vagy nem teljesítmény alapú. A törvényi rendelkezések a javadalmazási irányelvek elfogadását teszik a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe és nem annak megfogalmazását, így ennek elmulasztása mindenképpen aggályos.

Ehhez kapcsolódik a BÉT azon ajánlása, hogy a felügyelőbizottság véleményezze is ezen irányelveket. Ezen ajánlásnak még kevesebben feleltek meg, 32,5%. Az ajánlást nem teljesítő 67,5% több okra hivatkozott. Voltak, akik jelezték, hogy nem működik felügyelőbizottság náluk. Többen kifejtették, hogy nem rendelkeznek ilyen irányelvekkel, többen pedig kifejtették, hogy ez nem a felügyelőbizottság hatáskörébe tartozik.

A 2.7.1. ajánláshoz kapcsolódik azon további BÉT javaslat, hogy az igazgatóság/igazgatótanács és a felügyelőbizottság javadalmazására vonatkozó elveket a közgyűlésnek külön napirendi pontban

célszerű jóváhagynia. Csupán a kibocsátók 45%-a tett eleget ezen ajánlásnak, míg a többi kibocsátó (55%) különböző indokokra hivatkozva mellőzte azt. Többen jelezték, hogy ez nem vagy nem kizárólag a közgyűlés hatáskörébe tartozó kérdés, illetve felmerült az is, hogy a közgyűlés csupán a mértékéről dönt, de nem a kiszabás alapjául szolgáló elvekről. Többen hivatkoztak a javadalmazási irányelvek hiányára. Volt olyan kibocsátó, aki nem adott magyarázatot, továbbá néhányan jelezték, hogy nincs külön javadalmazási rendszer. A Ptk. szerint nyilvánosan működő részvénytársaság esetén a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik a vezető tisztségviselők, felügyelőbizottsági tagok, valamint vezető állású munkavállalók hosszú távú díjazása és ösztönzési rendszere irányelveinek meghatározása, így a jogszabályi rendelkezés részbeni átfedést mutat az ajánlással.³

2.7.2. Az igazgatóság/igazgatótanács értékelje saját munkáját az adott üzleti év tekintetében. A BÉT jelen ajánlásának a többség, 85% eleget tett. A többi társaság (15%) pedig vagy jelezte, hogy ilyen értékelés nem történt, vagy kifejtette, hogy ez nem az igazgatóság/igazgatótanács hatáskörébe tartozó kérdés, illetve egy társaság hivatkozott arra, hogy a jövőben ezt teljesíteni fogja.

2.7.2.1. A felügyelőbizottság is értékelje munkáját az adott üzleti évre vonatkozóan. Ezen ajánlásnak a kibocsátók 75%-a tett eleget. A fennmaradó 25% pedig több okra hivatkozott, így egyrészt a felügyelőbizottság hiányára, másrészt arra, hogy a jövőben ezt teljesíteni fogják.

2.7.3. Az igazgatótanács/igazgatóság hatáskörébe tartozik a menedzsment teljesítményének ellenőrzése és javadalmazásának megállapítása. 72,5% teljesíti az ajánlást, 2,5% részben teljesíti azt, míg a többi társaság (25%), főleg hatáskör hiányára hivatkozva tért el attól.

2.7.4. A részvény alapú javadalmazási konstrukció esetén annak elvei tekintetében a közgyűlés jóváhagyását célszerű kérni. 37,5% teljesíti az ajánlást, a további 62,5%-a a kibocsátóknak pedig arra hivatkozik, hogy nincs ilyen javadalmazási konstrukció.

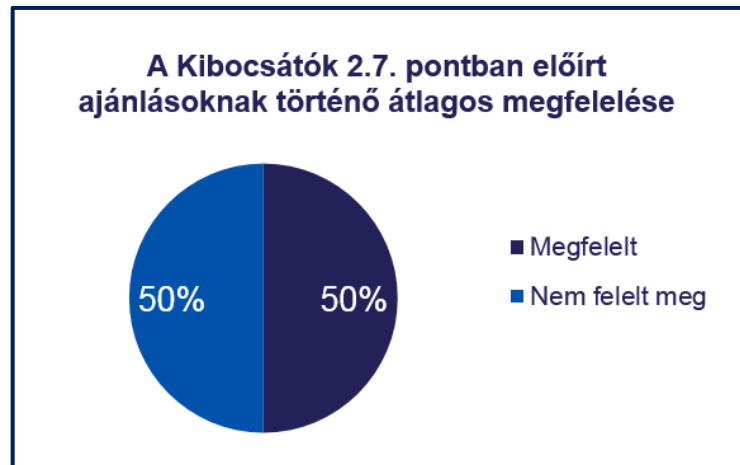
A fenti döntést megelőzően a részvényeseknek részletes tájékoztatást kell kapniuk. Ezen ajánlást – érdekes módon – többen teljesítették, 40%, noha többen igennel válaszoltak, holott elvileg nem rendelkeznek ilyen konstrukcióval. Az ajánlást nem alkalmazók (60%) a konstrukció hiányára hivatkoznak.

2.7.7. A társaság a javadalmazási nyilatkozatot elkészítette és a közgyűlés elé terjesztette. Ezt csupán 40% teljesítette, míg a többi 60% ennek nem tett eleget arra hivatkozással, hogy nincs ilyen konstrukció, vagy, hogy az nem a közgyűlés hatáskörébe tartozik.

A javadalmazási nyilatkozatnak tartalmaznia kell az igazgatóság/igazgatótanács, felügyelőbizottság és a menedzsment tagjainak díjazását. Ezt 55% nem teljesítette a fenti okokra hivatkozással, míg 45% eleget tett ennek.

---

³ A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 3:268. § (2) bekezdése.

2.8. Belső kontrollok rendszere és a kockázatkezelés

2.8.1. A kockázatkezeléssel kapcsolatos BÉT ajánlásoknak a kibocsátók túlnyomó része megfelel (az igazgatóság / igazgatótanács, vagy az általa működtetett bizottság felelős a társaság teljes kockázatkezelésének felügyeletéért és irányításáért: 92,5%; az igazgatóság / igazgatótanács meghatározott rendszerességgel tájékozódik a kockázatkezelési eljárások hatékonyságáról: 90%; az igazgatóság / igazgatótanács megtette a szükséges lépéseket a főbb kockázati területek azonosítása érdekében: 95%). A néhány nemleges válasz magyarázata eltérő: a társaság mérete nem indokolja, nincs pénzügyi tevékenység, illetve egy esetben nincs magyarázat.

2.8.2. A kibocsátók 70%-a felelt meg annak a kockázatkezeléssel kapcsolatos javaslatnak, miszerint az igazgatóság / igazgatótanács a kockázatkezelési alapelveket és alapvető szabályokat a menedzsment azon tagjaival együttműködve dolgozta ki, akik a kockázatkezelési folyamatok megtervezéséért, működtetéséért, ellenőrzéséért, valamint a társaság napi működésébe történő beépítéséért felelősek.

2.8.3. – 2.8.5. A belső kontrollok témakörének általános kérdései esetében viszonylag magas a kibocsátók megfelelési aránya. A belső kontrollok rendszerével kapcsolatos elveket a kibocsátók 80%-ánál fogalmazta meg az igazgatóság / igazgatótanács. A belső kontrollok menedzsment által kialakított rendszere a BÉT kibocsátók 82,5%-ánál biztosítja a társaság tevékenységét érintő kockázatok kezelését, a társaság célkitűzéseinek elérését. A kibocsátók 85%-ánál az igazgatóság / igazgatótanács figyelembe vette a belső kontrollok rendszerének kialakításánál a BÉT Felelős Társaságirányítási Ajánlásaiban szereplő szempontokat. A kibocsátók 82,5%-ánál a menedzsment feladata és felelőssége a belső kontrollok rendszerének kialakítása és fenntartása. Számos magyarázat indokolta a társaság és a kontrollálandó munkaszervezetének méretével/hiányával a nemleges választ, így főleg kis és közepes kapitalizációjú társaságoknál jellemző. Ugyanakkor volt egy olyan kibocsátó is, melyik rendelkezik jól felépített kockázatkezelési- és belső kontroll rendszerrel, azonban a kérdésfeltevés módja miatt nemleges választ adott, mivel csak részben vagy kiegészítéssel felel meg az ajánlás adott pontjának.

2.8.6. - 2.8.8., A belső kontrollok részletesebb, tartalmi / folyamatai kérdéseinél már jelentősen kisebb a BÉT kibocsátók megfelelési szintje: minden esetben a kibocsátók kevesebb mint fele felelt meg az ajánlásoknak. Mindössze a kibocsátók 35%-ánál alakítottak ki egy olyan független belső ellenőrzési funkciót, mely az audit bizottságnak / felügyelőbizottságnak tartozik beszámolási kötelezettséggel. Csak a kibocsátók 40%-a felel meg annak az ajánlásnak, amely előírja, hogy a belső audit csoport számoljon be legalább egyszer az audit bizottságnak / felügyelőbizottságnak a kockázatkezelés, a belső kontroll mechanizmusok és a társaságirányítási funkciók működéséről. Kevesebb, mint a kibocsátók negyedénél (22,5%) hajtja végre a belső ellenőrzés a belső ellenőrzési tevékenységet az audit bizottság / felügyelőbizottság megbízása alapján. 35% a megfelelési aránya annak az ajánlásnak, amely szerint a belső ellenőrzés szervezetileg különüljön el az operatív vezetést végző menedzsmenttől. A kibocsátók

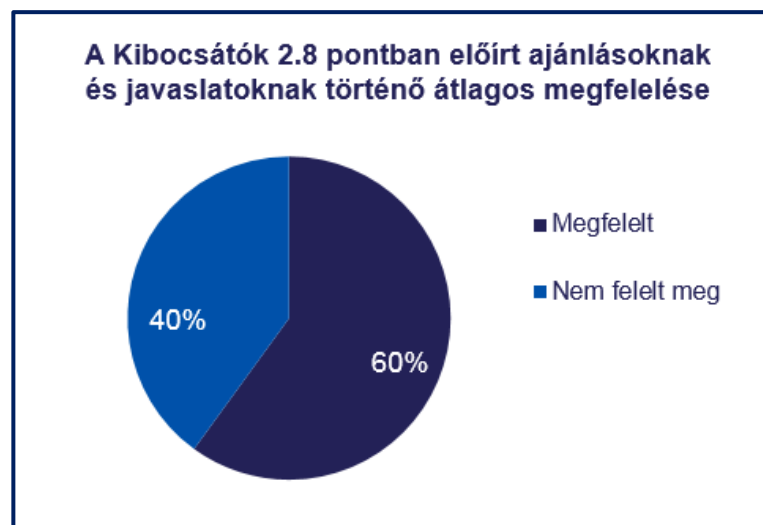
37,5%-ánál hagyta csak jóvá a belső audit tervet az audit bizottság javaslata alapján az igazgatóság / igazgatótanács (felügyelőbizottság). A kibocsátók 42,5%-ánál az igazgatóság / igazgatótanács készítette el jelentését a részvényesek számára a belső kontrollok működéséről. A kibocsátók 40%-a válaszolt csak pozitívan arra az ajánlásra, miszerint az igazgatóság / igazgatótanács kidolgozta a belső kontrollok működéséről készített jelentések fogadásával, feldolgozásával, és saját jelentésének elkészítésével kapcsolatos eljárásait.

2.8.10. A belső kontrollok részletesebb, tartalmi / folyamatai kérdéseire kapcsolódó javaslat esetében a BÉT kibocsátók 60,4%-a felelt meg annak a javaslatnak, miszerint a belső kontrollok rendszerének értékelésénél az igazgatóság / igazgatótanács figyelembe vette a BÉT Felelős Társaságirányítási Ajánlásaiban foglalt szempontokat.

A belső kontrollok részletesebb, tartalmi / folyamatai kérdéseinél a nemleges válaszok magyarázata többnyire azzal kapcsolatos, hogy a társaság mérete nem indokolja a megfelelést, nincs a kontrollálandó munkaszervezet, a menedzsment látja el a belső kontroll funkciót, illetve egyáltalán nincs az adott kibocsátónál belső ellenőrzési szervezet.

2.8.11. A kibocsátók közel felénél (52,5%) azonosította be az igazgatóság / igazgatótanács a belső kontrollok rendszerének lényeges hiányosságát, s vizsgálta felülvizsgálta és értékelte át az ezzel kapcsolatos tevékenységeket. A válaszok 15%-a azonban azért nemleges, mert nem találtak hiányosságot, tehát a vizsgálatot vélhetően lefolytatták.

2.8.12. A kibocsátók közel fele (47,5%) felelt meg annak a javaslatnak, miszerint a könyvvizsgálója felmérte és értékelte a társaság kockázatkezelési rendszereit, valamint a menedzsment kockázatkezelési tevékenységét, s erre vonatkozó jelentését benyújtotta az audit bizottságnak / felügyelőbizottságnak.

2.9. Külső tanácsadó, könyvvizsgáló

2.9.1. A témához kapcsolódó javaslatok egy része arra vonatkozott, hogy a testületek, bizottságok ügyrendje térjen ki a külső tanácsadó szolgáltatásainak igénybevétele esetén követendő eljárásra. A megfelelés aránya az egyes testületek, bizottságok vonatkozásában alacsony volt:

- igazgatóság: 37,5%,
- felügyelőbizottság: 35%,
- audit bizottság: 32,5%,

- jelölőbizottság: 7,5% (a nemleges válaszok tipikus magyarázata, hogy a társaságnál ilyen bizottság nem működik),
- javadalmazási bizottság: 7,5% (a nemleges válaszok tipikus magyarázata, hogy a társaságnál ilyen bizottság nem működik).

Összességében a nemleges válaszok nagy aránya nincsen megindokolva ebben a kérdéskörben. Figyelemre méltó továbbá, hogy 5 olyan prémium kategóriás kibocsátó is van, amelyiknél egyik ügyrend sem téri ki a külső tanácsadó szolgáltatásainak igénybevétele esetén követendő eljárásra, és csak egy olyan van, ahol az összes. Ellenben találunk két standard kategóriás társaságot, akik szintén minden alponthoz „igen” választ adtak. Egy esetében azonban érdekes, hogy az A 3.1.1.-ben azt jelölte meg, hogy nem működik jelölőbizottság, azaz inkonzisztens a kitöltés.

2.9.2. A BÉT kibocsátók alig több mint fele (53,4%) adott igenlő választ arra, hogy az igazgatóság / igazgatótanács, a felügyelőbizottság és az audit bizottság minden esetben kapott-e értesítést, amikor a könyvvizsgálónak adott megbízás jellegénél fogva jelentős ráfordítást jelenthet, érdekütközést idézhet elő, vagy bármilyen más módon lényeges hatással lehet az üzletmenetre. A nemleges válaszok kivétel nélkül arra vonatkoztak, hogy az adott időszakban az ajánlásban előírt értesítés alapjául szolgáló esemény nem történt. Ebből nem állapítható meg, hogy megféleltek-e volna akkor, ha történik ilyen esemény. Továbbá az sem egyértelmű, hogy az „igen” választ adóknál minden esetben történt-e ilyen esemény, vagy igazolhatóan teljesítették volna az ajánlást, ha bekövetkezik, és ezért nyilatkoztak úgy, hogy megfelelnek.

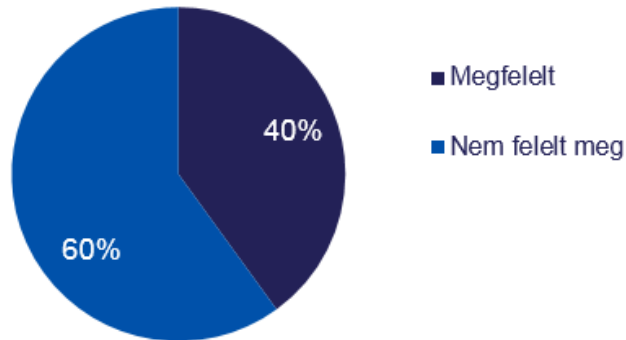
2.9.3. A kibocsátók 37,5%-a felelt meg annak a BÉT ajánlásnak, amely szerint az igazgatóságnak / igazgatótanácsnak tájékoztatnia kell a felügyelőbizottságot arról, hogy a társaság működését lényegesen befolyásoló eseménnyel kapcsolatban bízta meg a könyvvizsgálót ellátó gazdálkodó szervezetet, illetve külső szakértőt. A meg nem felelés jellemző magyarázata az volt, hogy nem történt ilyen esemény vagy megbízás a társaságnál, vagy az, hogy a társaságnál felügyelőbizottság nem működik. Érdekes megjegyezni, hogy az FTA törzsszövegben szerepel az auditbizottságnak történő tájékoztatás is, mint opció, a kérdőívben már csak a felügyelőbizottság maradt. Emiatt egy prémium kategóriás kibocsátó adott nemleges választ.

A kibocsátók alig több mint negyede (27,5%) felelt csak meg annak az ajánlásnak, amely előírja, hogy az igazgatóság / igazgatótanács határozatában előzetesen rögzítse, hogy milyen események tekinthetők olyanoknak, melyek jelentősen befolyásolják a társaság működését. A nemleges válaszok közül több arra hivatkozott, hogy nem volt ilyen döntés, illetve az igazgatóság egyedileg értékeli az adott társaságot jelenősen befolyásoló eseményeket. A biztosítási szektorban működő kibocsátó esetén szektorspecifikus szabályokra (Bit.) történt hivatkozás.

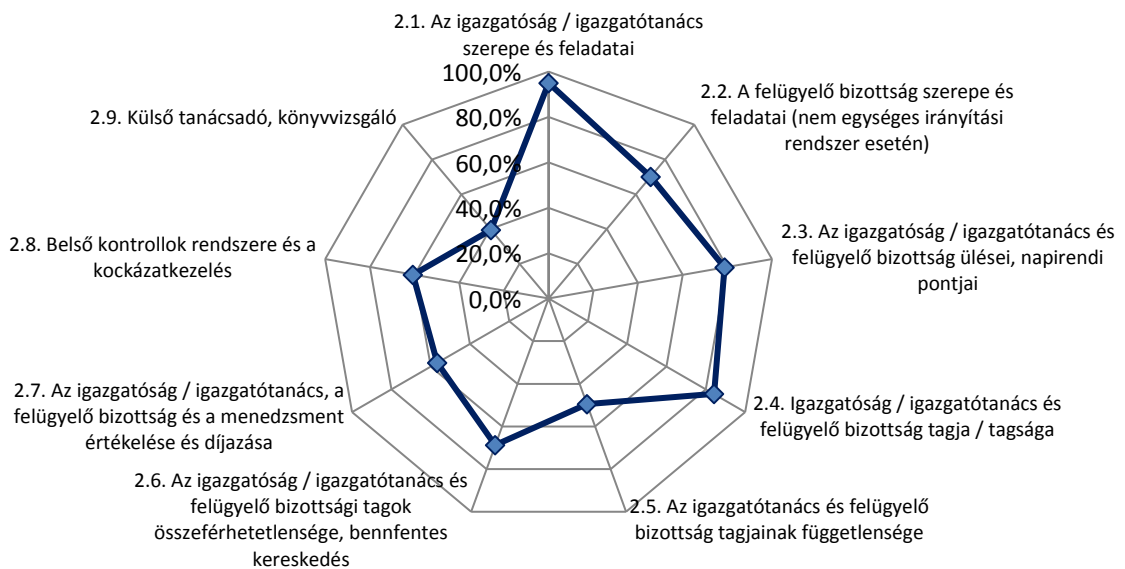
2.9.4. Ugyanakkor magas (80%) a kibocsátók megfelelése annak a javaslatnak, amely szerint az igazgatóság / igazgatótanács a közgyűlési napirendi pontokat megtárgyaló üléseire tanácskozási joggal meghívja a társaság könyvvizsgálóját. A hatályos törvényi rendelkezések szerint az állandó könyvvizsgálót a társaság legfőbb szervének a társaság beszámolóját tárgyaló ülésére meg kell hívni, ezért annak elmulasztása jogszabályba ütközik.

2.9.5. Ennél valamivel kevesebb, de még mindig jelentős többség (72,5%) felelt meg annak a javaslatnak, amely szerint a belső ellenőrzése együttműködik a könyvvizsgálóval a könyvvizsgálat eredményes végrehajtása érdekében. A nem megfelelés oka általában a belső ellenőrzés hiánya, illetve az egyik pénzügyi szektorbeli kibocsátó arra hivatkozott, hogy ezt jogszabály nem teszi lehetővé.

A Kibocsátók 2.9 pontban előírt ajánlásoknak és javaslatoknak történő átlagos megfelelése

Összegzés - A Kibocsátók átlagos megfelelése az igazgatóság / igazgatótanács és a felügyelő bizottság hatáskörét illetően

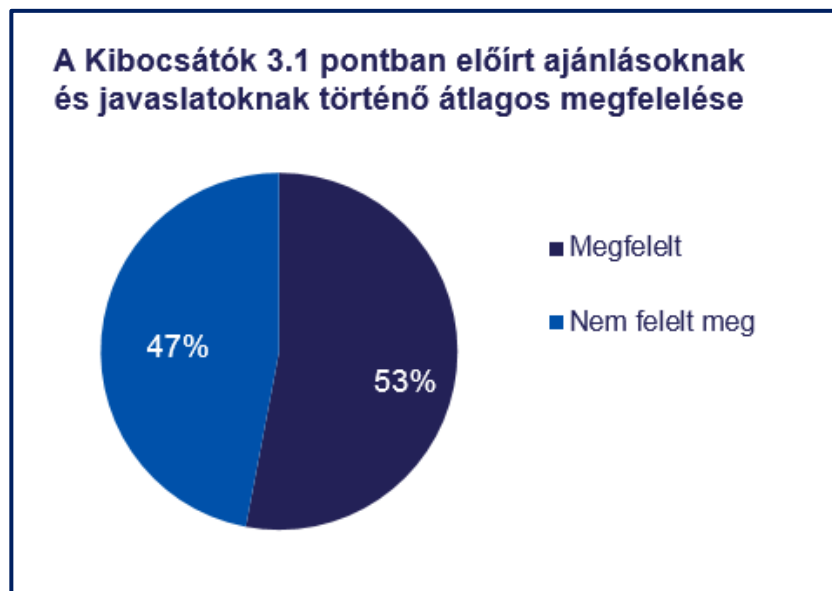

3.1. Bizottságok: Általános elvek

3.1.2. A Felelős Társaságirányítási Ajánlások az audit bizottság, a jelölőbizottság és a javadalmazási bizottság vonatkozásában javaslatokban írja elő a vonatkozó bizottság elnökének, hogy rendszeresen tájékoztassa az igazgatóságot / igazgatótanácsot a bizottság egyes üléseiről, és a bizottság legalább egy jelentést készítsen az ügyvezető testületnek, illetve a felügyelőbizottságnak az adott üzleti évben. A kibocsátók ezen ajánlásoknak való megfelelése értelemszerűen a Ptk.-ban is szabályozott audit bizottság vonatkozásában az előző évhez képest 8%-kal magasabb (78%), mint a – nemleges válaszokban magyarázatként jelzett – lényegesen ritkábban megalakított jelölőbizottság és a javadalmazási bizottság vonatkozásában (a kibocsátók bő egyharmada nyilatkozott pozitívan). Az Audit Bizottság esetében a még nagyobb megfelelést az is akadályozhatja, hogy az Audit Bizottság a Ptk. szabályai szerint a felügyelőbizottságot – illetve az igazgatótanácsot - segítő szervezet, így az ezeknek a testületeknek és nem az igazgatóságnak riportál.

3.1.4. A bizottsági tagok megfelelő képességgel, szakértelemmel és tapasztalattal való rendelkezéséhez kapcsolódó javaslatnak való megfelelés szinte teljeskörű (98%). A bizottságok ügyrendjeinek tartalmi vonatkozásairól szóló javaslatnak való megfelelés szintje pedig szintén viszonylag magas (75%).

3.1.6. A Felelős Társaságirányítási Ajánlások az audit bizottság, a jelölőbizottság és a javadalmazási bizottság vonatkozásában ajánlásokban írja elő azt, hogy a társaság honlapján hozza nyilvánosságra az audit bizottságra delegált feladatokat, a bizottság célkitűzéseit, ügyrendjét, összetételét (a tagok nevének, rövid életrajzának és kinevezése idejének feltüntetésével). A kibocsátók ezen ajánlásoknak való megfelelése értelemszerűen a Ptk.-ban is szabályozott audit bizottság⁴ vonatkozásában az előző évhez képest 9%-kal magasabb (60%), mint a – nemleges válaszokban magyarázatként jelzett – ritkábban megalakított jelölőbizottság és a javadalmazási bizottság vonatkozásában (a kibocsátók negyede nyilatkozott pozitívan).

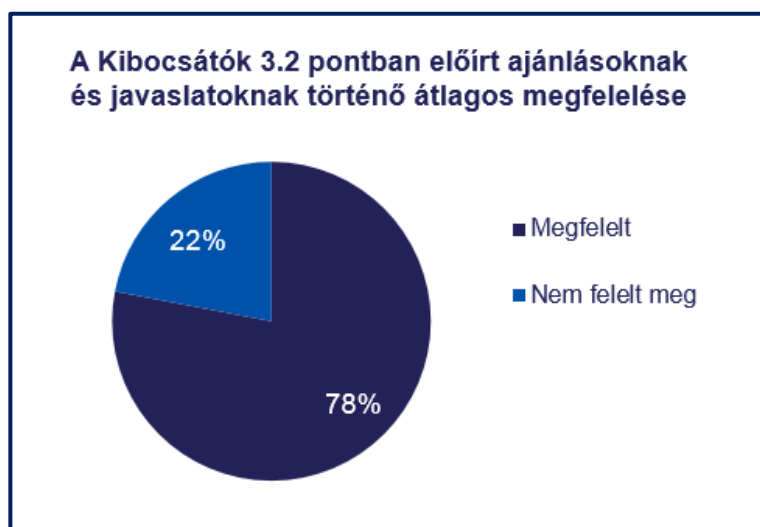
3.2. Audit Bizottság

3.2.1. – 3.2.4. Az audit bizottság feladatait a Ptk. – illetve egyes ágazati törvények tartalmazzák és valószínűsíthetően ez az oka annak, hogy viszonylag magas, az összes kibocsátót tekintve kétharmad

⁴ A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 3:291. §-a.

feletti (a prémium kategóriában még ennél is magasabb) a BÉT kibocsátók a megfelelése az audit bizottság kérdéseit illetően:

- a kibocsátók 75%-a felel meg annak az ajánlásnak, amely előírja, hogy az audit bizottság / felügyelőbizottság felügyelje a kockázatkezelés hatékonyságát, a belső kontroll rendszer működését és a belső ellenőrzés tevékenységét is (a nemleges válaszok egy részének magyarázata az, hogy az igazgatóság látja el e tevékenységet, más esetekben a nemleges válasz indoka belső szervezeti indok, pl. társaság mérete, belső ellenőrzési szervezet hiánya),
- szinte teljeskörű (99,8%) a megfelelés a kibocsátók válaszaiban arra a javaslatra, amely előírja, hogy az audit bizottság / felügyelőbizottság tagjai teljes körű tájékoztatást kapjanak a társaság számviteli, pénzügyi és működési sajátosságairól.
- a kibocsátók 75%-a (a tavalyi évhez képest ez 8% javulást jelent) felel meg annak az ajánlásnak, amely előírja, hogy az audit bizottság / felügyelőbizottság pontos és részletes tájékoztatást kapott a belső ellenőr és a független könyvvizsgáló munkaprogramjáról; s megkapta a könyvvizsgáló könyvvizsgálat során feltárt problémákra vonatkozó beszámolóját (a nemleges válaszok jelentős részének az a magyarázata, hogy a társaságnál nincs belső ellenőr);
- a kibocsátók 65%-a felel meg annak az ajánlásnak, amely előírja hogy az audit bizottság / felügyelőbizottság az új könyvvizsgáló jelölttől bekérte a feltáró nyilatkozatot (a nemleges válaszok egy részénél az volt a magyarázat, hogy nem volt a korábbtól eltérő új könyvvizsgáló jelölt).

3.3. Jelölőbizottság

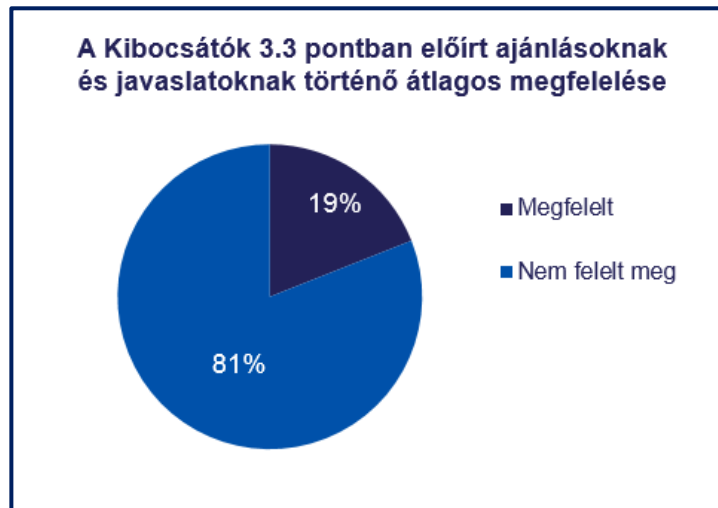
3.3.1. A BÉT kibocsátók közül csak nagyon kevés társaságnál működik jelölőbizottság. A negyven nyrt. közül mindössze négy prémium, és egy standard kategóriába tartozó kibocsátó (az összes kibocsátó 13%-a, ami 23%-kal kevesebb, mint az előző évben) nyilatkozott pozitívan arra, hogy működtet jelölőbizottságot. Az eltérések indokai általában a következők: az igazgatóság látja el a feladatot, a részvényesek jelölnek, a társaság mérete vagy tevékenysége nem indokolja, jogszabály nem írja elő. Van olyan kibocsátó, amely a jelölő- és a javadalmazási bizottságot összevontan működteti, és olyan eset is előfordult, hogy a jelölőbizottság csak ideiglenes jelleggel ül össze.

3.3.2. – 3.3.4, 3.3.5. A jelölőbizottság által ellátott feladatokra vonatkozó kérdésekre adott válaszok között valamivel több igen válasz szerepel, mint a 3.3.1. pontnál amiatt, hogy egyes kibocsátók tartalmi oldalról megközelítve a kérdések egy részére akkor is igen választ adtak, ha az adott tevékenységet – jelölőbizottság hiányában – más társasági szerv látja el. A felelős társaságirányítási jelentésekből megállapítható az is, hogy azon társaságoknál, ahol jelölőbizottság megalapítására sor került, ott a működéssel kapcsolatos kérdésekre az érintett társaságok többsége pozitívan felelt. A bankszektorban

működő kibocsátók esetén egyes jelöléssel kapcsolatos kérdésekben az ágazati jogszabályok (Hpt.) az irányadóak.

3.3.4. A jelölőbizottság összetételével kapcsolatban a Felelős Társaságirányítási Ajánlások javasolja, hogy a jelölőbizottsági tagok többsége legyen független. Ezzel a javaslattal kapcsolatban négy prémium és egy standard kategóriába tartozó kibocsátó (az összes kibocsátó 13%-a) nyilatkozott akként, hogy a jelölőbizottsági tagok tagjainak többsége független.

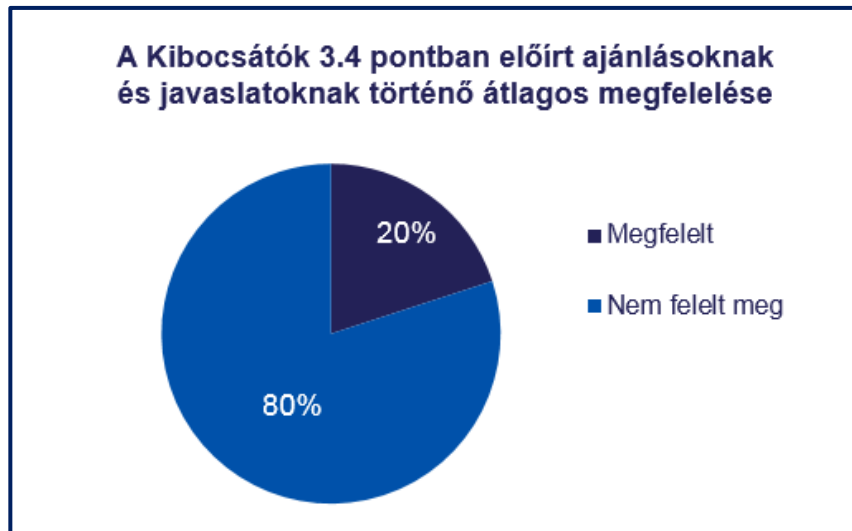

3.4. Javadalmazási bizottság

3.4.1. A BÉT kibocsátók közül csak nagyon kevés társaságnál működik javadalmazási bizottság. A negyven nyrt. közül mindössze négy prémium és egy standard kategóriába tartozó kibocsátó (az összes kibocsátó 15%-a) nyilatkozott pozitívan arra, hogy működtet javadalmazási bizottságot. Az eltérések indokai általában a következők: az igazgatóság látja el a feladatot, a közgyűlés dönt a kérdésben, a társaság mérete vagy tevékenysége nem indokolja, jogszabály nem írja elő. Van olyan kibocsátó, amely a jelölő- és a javadalmazási bizottságot összevontan működteti, és van olyan eset is, hogy a javadalmazási bizottság csak ideiglenes jelleggel ül össze.

3.4.2. – 3.4.5. A javadalmazási bizottság által ellátott feladatokra vonatkozó kérdésekre adott válaszok között valamivel több igen válasz szerepel, mint a 3.4.1. pontnál amiatt, hogy egyes kibocsátók tartalmi oldalról megközelítve akkor is igen választ adtak, ha az adott tevékenységet – javadalmazási bizottság hiányában – más társasági szerv látja el. A felelős társaságirányítási jelentésekből megállapítható az is, hogy azon társaságoknál, ahol javadalmazási bizottság megalapítására sor került, ott a működéssel kapcsolatos kérdésekre az érintett társaságok többsége pozitívan felelt. Bankszektorban működő kibocsátók esetén egyes jelöléssel kapcsolatos kérdésekben az ágazati jogszabályok (Hpt.) az irányadóak.

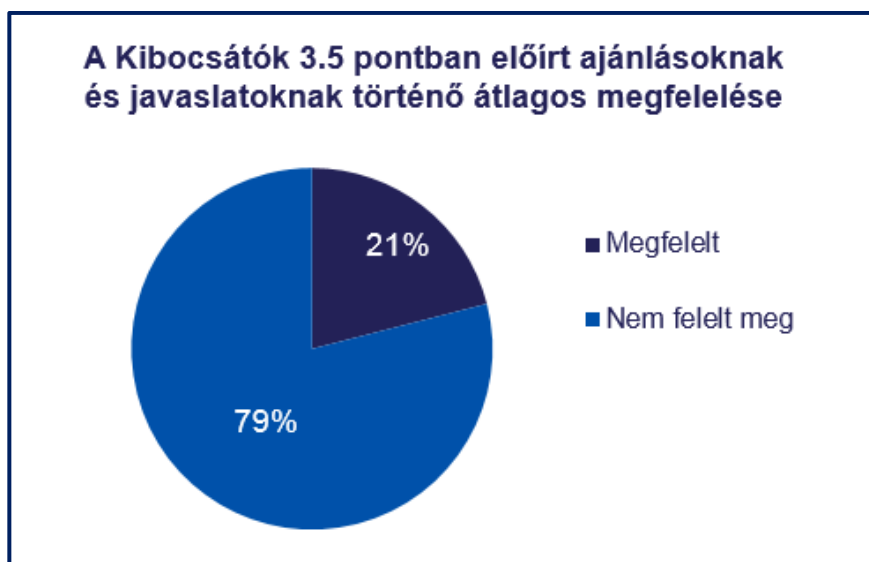
3.4.6. - 3.4.7. A javadalmazási bizottság összetételével kapcsolatban a Felelős Társaságirányítási Ajánlások egy javaslatot (a javadalmazási bizottság kizárólag igazgatóság / igazgatótanács nem operatív tagjaiból áll) és egy ajánlást (a javadalmazási bizottsági tagok többségének függetlennek kell lennie) tartalmaz. A független többségi tagokra vonatkozó ajánlásnak való megfelelés megegyezik a bizottság létrehozására vonatkozóan adott válaszokkal, míg a teljes tagságra vonatkozó javaslatnak csak két prémium és egy standard kategóriába tartozó kibocsátó (az összes kibocsátó 8%-a, ami 37%-kal kevesebb, mint az előző évben) felel meg.

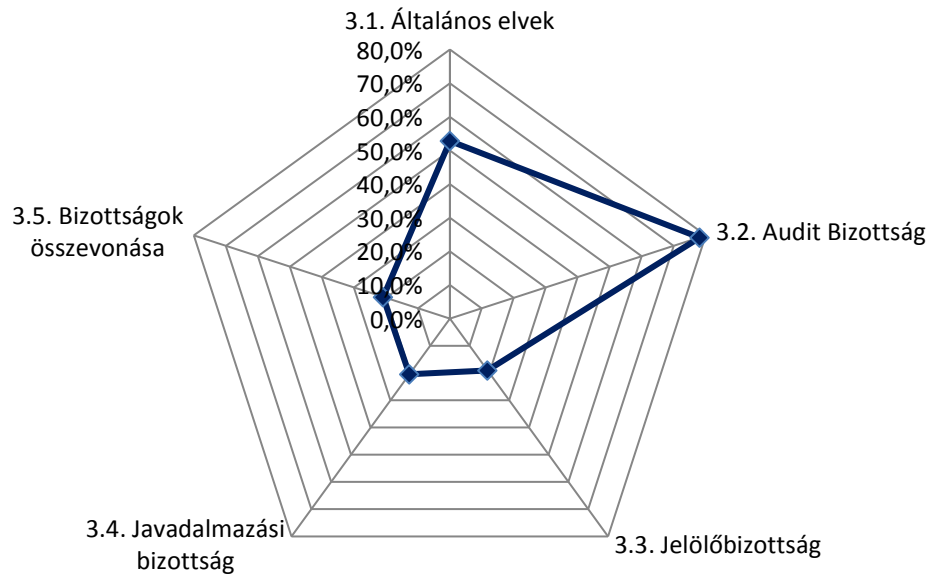
3.5. Bizottságok összevonása

3.5.1. A jelölőbizottság és javadalmazási bizottság két prémium és két standard kategóriába tartozó kibocsátónál került összevonásra, amelyek nyilvánosságra hozták az összevonás indokait, azaz a megfelelés a releváns – egyébként szűk (10%) – körben teljeskörű.

3.5.2. A BÉT kibocsátók közül tíz nyrt. (az összes kibocsátó 25%-a) adott ki tájékoztatást arról, hogy az igazgatóság / igazgatóság látja el a jelölőbizottság és a javadalmazási bizottság feladatait. A nemleges válaszok többségének indoka strukturális jellegű (azaz nem igazgatóság / igazgatóság látja el ezeket a feladatokat). Néhány esetben azonban a magyarázat bár tényszerű (pl. közgyűlési kérdés esetén ad tájékoztatást; a társaság részvényesi köre, szerkezete és mérete nem teszi indokoltá ilyen tájékoztatás kiadását), de ezzel nem segíti a befektetőket az eltérés tényleges indokának tisztázásában.

Összegzés - A Kibocsátók átlagos megfelelése a Bizottságokat illetően

4. Átláthatóság és nyilvánosságra hozatal

4.1.1., 4.1.3. A BÉT kibocsátók túlnyomó többsége (77,5%) készített nyilvánosságra hozatali irányelveket az ezt előíró ajánlás alapján, közülük azonban öt nem tér ki az elektronikus, internetes közzététel eljárásaira. A meg nem felelés általános magyarázata az, hogy az adott kibocsátó a jogszabályoknak, BÉT szabályzatoknak és felügyeleti határozatoknak megfelelően jár el.

A honlapját valamennyi társaság a nyilvánosságra hozatali szempontok és a befektetők tájékoztatását szem előtt tartva alakította ki.

4.1.2. Részvénykategóriától függetlenül valamennyi kibocsátó (100%) biztosította, hogy az információ szolgáltatás során minden részvényes, piaci szereplő azonos elbánás alá essen, és hogy honlapját a nyilvánosságra hozatali szempontok, és a befektetők tájékoztatását szem előtt tartva alakítsa ki.

4.1.4. A nyilvánosságra hozatali folyamatok hatékonyságát célzó felmérést azonban a kibocsátók túlnyomó többsége (87,5%) elvégezte.

4.1.6. A kibocsátók 72,5%-a felel meg annak az ajánlásnak, amely előírja, hogy az igazgatóság / igazgatótanács az éves jelentésében és honlapján tájékoztassa a nyilvánosságot stratégiai céljairól, a fő tevékenységével, üzleti etikával, az egyéb érintett felekkel kapcsolatos irányelveiről is.

4.1.7. A társaság pénzügyi kimutatásainak IFRS elveknek megfelelő elkészítésével kapcsolatos javaslatnak a kibocsátók 82,5%-a megfelel.

4.1.8. A kibocsátók pontosan fele (50%) felel meg annak az ajánlásnak, amely előírja, hogy az igazgatóság / igazgatótanács az éves jelentésben nyilatkozzon arról, hogy az éves pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatával megbízott könyvvizsgáló gazdasági szervezet milyen jellegű, és nagyságrendű egyéb megbízást kapott a társaságtól, illetve annak leányvállalatától. A nemleges válaszok egy részének az indoka az, hogy az adott időszakban nem volt ilyen megbízás, azaz nem tudható, hogy megfeleltek-e volna, ha van.

4.1.9. A kibocsátók 72,5%-a felelt meg annak az ajánlásnak, amely előírja, hogy a társaság éves jelentésében, illetve honlapján hozza nyilvánosságra az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelőbizottság és a menedzsment tagjainak szakmai pályafutásáról szóló információkat. A nemleges válaszok jelentős részének az a magyarázata, hogy az adott információ nem mindegyik fórumon került közzétételre, továbbá, hogy az információ a tagok jelölésekor került bemutatásra.

4.1.10. A kibocsátók 67,5%-a felelt meg annak az ajánlásnak, amely előírja, hogy a társaság adjon tájékoztatást az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelőbizottság belső szervezetéről, működéséről. A meg nem felelésnek több esetben az a magyarázata, hogy a társaság nem tesz külön közzé tájékoztatást, mivel az információt valamely társasági dokumentum (pl. Alapszabály, testületi ügyrend) tartalmazza. Született nemleges válasz olyan esetben is, amikor az összetett kérdés egy részének nem felelt csak meg a társaság.

Alacsony megfelelési arány (40%) mutatkozott abban a kérdésben, hogy a társaságnak tájékoztatást kell adnia az igazgatóság / igazgatótanács, menedzsment munkájának, valamint az egyes tagok értékelésekor figyelembe vett szempontokról. Több nemleges válasz magyarázata az volt, hogy ez az információ az éves rendes közgyűlési folyamat során elérhető a nyilvánosság részére.

4.1.11. Szintén a kibocsátók kevesebb, mint fele (45%) nyilatkozott pozitívan arra az ajánlásra, amely szerint a társaságnak az éves jelentésében, illetve honlapján a javadalmazási nyilatkozatban tájékoztatnia kell a nyilvánosságot az alkalmazott javadalmazási irányelvekről, azon belül az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelőbizottság és a menedzsment tagjainak díjazásáról, javadalmazásáról. A nemleges válaszok nagy aránya összefüggésben van a szigorú kérdésfeltevésével, ugyanis három feltételnek is meg kell felelni (éves jelentés, honlap, javadalmazási nyilatkozat), így akik nem készítettek javadalmazási nyilatkozatot, vagy csak egy helyen tették közzé az információkat, azok

nemmel válaszoltak. Összességében a válaszok alapján majdnem az összes kibocsátó megismerhetővé teszi az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelőbizottság és a menedzsment tagjainak javadalmazását valamilyen formában.

4.1.12. A kibocsátók kevesebb mint fele (42,5%) felelt meg annak az ajánlásnak, miszerint az igazgatóságnak / igazgatótanácsnak közzé kell tennie a kockázatkezelési irányelveit (belső kontrollrendszer, az alkalmazott kockázatkezelési alapelvek és alapvető szabályokra, illetve a főbb kockázatok áttekintő ismertetése). A nemleges válaszok tipikus magyarázata az volt, hogy a társaság csak a jogszabályban foglaltakat teszi közzé. Őt olyan kibocsátó van, amelyik már 2.8.3. – 2.8.5. ajánlásoknak sem felelt meg, így nincs mit közzétennie. Tizenhat további kibocsátó megfogalmazta belső kontroll rendszerrel kapcsolatos elveit, azonban azt nem hozza nyilvánosságra. Ehhez azonban érdemes hozzátenni, hogy a Számvitelről szóló 2001. évi. C. törvény 95.§. (6) b) pontja alapján a kockázatkezelési politikát és az üzleti évben felmerülő főbb kockázatokat az éves beszámoló részeként elkészített üzleti jelentésben be kell mutatni.

4.1.14. A kibocsátók alig több mint fele (55%) megfelelt annak az ajánlásnak, amely szerint a társaság honlapján nyilvánosságra kell hozni a bennfentes személyeknek a társaság részvényei értékpapír kereskedelmével kapcsolatos irányelveit. A meg nem felelés legfőbb magyarázata az volt, hogy a kibocsátó megfelelően a Tpt. akkor hatályos szabályainak⁵ és rendelkezik a szükséges belső szabályzattal.

A kibocsátók túlnyomó többsége (80%) megfelelt annak az ajánlásnak, amely szerint az éves jelentésben és a társaság honlapján fel kell tüntetni az igazgatóság / igazgatótanács, felügyelőbizottság, és a menedzsment tagok a társaság értékpapírjaiban fennálló részesedését, illetve a részvény-alapú ösztönzési rendszerben fennálló érdekeltségét. A meg nem felelés főbb magyarázatai: nincs részvény alapú ösztönzési rendszer, illetve a kibocsátó csak a jogszabályban előírtak közzétételének felelt meg, vagy jellemzően csak az időközi/ éves beszámolóknak ad erről tájékoztatást.

4.1.15. A kibocsátók kevesebb, mint fele (47,5%) felelt meg annak az ajánlásnak, amely előírja, hogy az éves jelentésben és a társaság honlapján közzé kell tenni az igazgatóság / igazgatótanács tagjainak és a menedzsment bármilyen harmadik féllel való kapcsolatát, amely a társaság működését befolyásolhatja. A negatív válaszok többségének magyarázata az volt, hogy nem volt ilyen, illetve nem áll fenn ilyen kapcsolat, azaz a felmérés vélhetően megtörtént, de nem egyértelmű. Ezt a kérdést célszerű lenne összehangolni a 2.6.2-es pont alatti, összeférhetlenségre vonatkozó ajánlásokkal, továbbá egyértelműsíteni a Bizottság elvárását.

4.1.5., 4.1.13., 4.1.16. Azokban az esetekben, ahol jogszabály vagy tőzsdei szabályzat részben vagy egészében lefedi a BÉT vonatkozó ajánlását, illetve javaslatát, a kibocsátók egészének, vagy a vonatkozó részvény kategóriába tartozó kibocsátók megfelelése egy kivétellel teljes körű:

- Az eseménynaptár kibocsátói honlapon történő közzétételi ajánlásának valamennyi prémium kategóriába tartozó kibocsátó megfelel, igaz, az egyik nemleges választ adott, de ellenőrizhetően megfelel. Míg rajtuk kívül csak négy standard és kettő technikai kategóriába tartozó társaság felelt meg. Ennek eredményeként az összes kibocsátóra vetített megfelelés 47,5% (korrigálva a hibás kitöltéssel). Ennek oka egyértelműen az, hogy a BÉT ÁÜSZ⁶ szerint a „Részvények Prémium kategóriában szereplő részvények Kibocsátói kötelesek minden év január 1-jéig (eltolt üzleti év esetén az üzleti év első napjáig) közzétenni társasági eseménynaptárukat”.
- Valamennyi kibocsátó (100%) megfelel annak az ajánlásnak, amely előírja, hogy a piaci szereplők tájékoztatása érdekében a társaság évente, az éves jelentés közzétételkor, nyilvánosságra hozza felelős társaságirányítással kapcsolatos jelentését. Ennek oka egyértelműen az, hogy a BÉT ÁÜSZ⁷ előírja, hogy a „Részvény kibocsátója köteles a Tőzsde által kiadott „Felelős

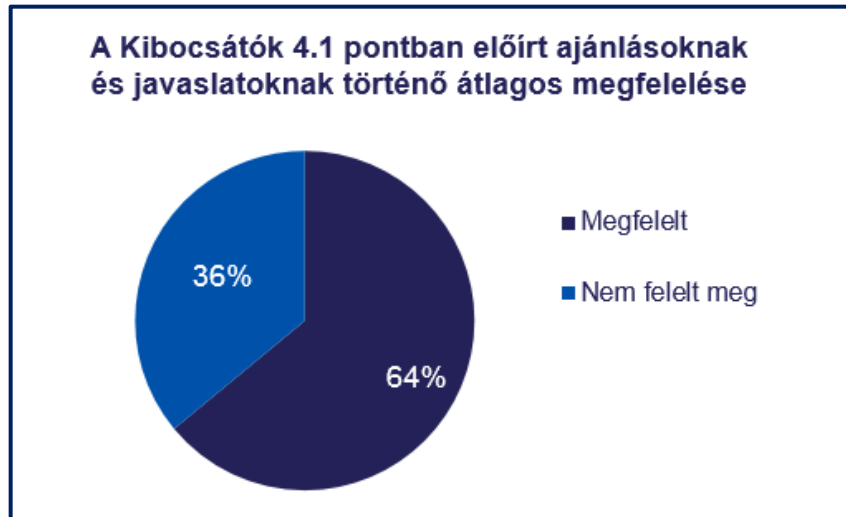
⁵ A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény 2016. július 3. előtti hatályos 201/D. § (7) bekezdése.

⁶ Második Könyv, Bevezetési és Forgalomban Tartási Szabályok 18.3. pont.

⁷ Második Könyv, Bevezetési és Forgalomban Tartási Szabályok 18.2. pont.

Társaságirányítási Ajánlások” alapján készült Felelős Társaságirányítási Jelentését az éves jelentés közzétételével egyidejűleg a Közzétételi Szabályok szerint közzétenni.”

- A kibocsátók általi angol nyelvű tájékoztatással kapcsolatos javaslatnak egy kivétellel valamennyi prémium kategóriába tartozó kibocsátó megfelel, míg rajtuk kívül csak egy standard kategóriába tartozó társaság felel meg. Ennek eredményeként az összes kibocsátóra vetített megfelelés 32,5%. Ennek oka egyértelműen az, hogy a BÉT ÁÜSZ⁸ szerint a „Részvények Prémium kategóriába bevezetett vagy sorolt Kibocsátók választott nyelvként (vagy választott nyelveik egyikeként) kötelesek az angol nyelvet megjelölni.”

---

⁸ Második Könyv, Bevezetési és Forgalomban Tartási Szabályok 17.1.2.2. pont.